
Potrebe in izkušnje mladih LGBTIQ+ na območju Mestne občine Ljubljana

Raziskovalno poročilo

Društvo Parada ponosa 2025

Prva elektronska izdaja
Spletna lokacija publikacije:
ljubljanapride.org/raziskave/
Ljubljana, Društvo Parada ponosa, 2025
Publikacija je brezplačna.

Impressum:

Avtorica: Mateja Morić
Urednica: Simona Muršec
Lektura: Eva Gračanin
Oblikovanje: Nej Goolé

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 252259587
ISBN 978-961-95416-9-2 (PDF)

Raziskavo in izdajo raziskovalnega poročila je
finančno podprla Mestna občina Ljubljana.

Kazalo

1. Uvod

2. O raziskavi

3. Pregled rezultatov

3.1. Pregled osnovnih podatkov

3.2. Splošni občutek varnosti in dostopnosti storitev v

Mestni občini Ljubljana

3.3. Prostori za mlade v Mestni občini Ljubljana

3.4. Prostori LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana

3.5. Udeležba na različnih aktivnostih in/ali dogodkih v

Mestni občini Ljubljana

3.6. Načini vključevanja v različne mladinske aktivnosti in/ali projekte v Mestni občini Ljubljana

3.7. Načini vključevanja in organiziranja na spletu

4. Zaključki

1. Uvod

Raziskave o življenju in potrebah mladih LGBTIQ+ so temelj za učinkovito zagovorništvo, razvoj aktivnosti in podpore tej skupnosti. V Društvu Parada ponosa se zavedamo, da so potrebe in izkušnje mladih LGBTIQ+ dinamične, še posebej po izkušnji pandemije COVID-19, ki je imela pomemben vpliv na njihove vsakdanje izzive. Pomen tovrstnih raziskav je v tem, da omogočijo natančnejše mapiranje trenutnih potreb, prepoznavanje praznin v podpori ter oblikovanje specifičnih programov, prilagojenih tem potrebam.

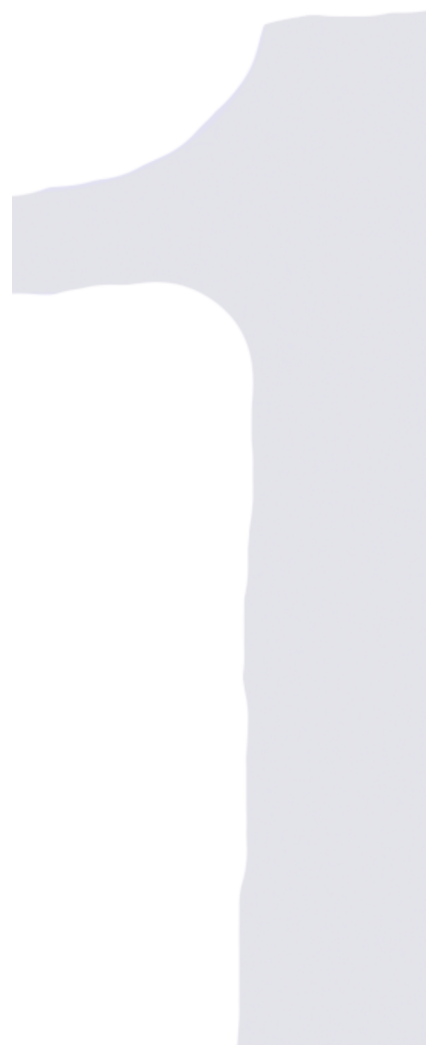
Obstoječe raziskave o mladih LGBTIQ+ so sporadične in pogosto hitro zastarajo, saj se interesi in potrebe mladih nenehno spreminjajo. Zaradi tega menimo, da raziskave, opravljene pred več kot petimi leti, ne omogočajo razumevanja trenutnih razmer.

Namen te raziskave je pridobiti jasnejši vpogled v to, katere prostore mlade_i LGBTIQ+ prepoznajo kot tiste, ki so namenjeni njim, kaj počnejo in kakšne so njihove potrebe v Mestni občini Ljubljana. Z raziskavo želimo odgovoriti na vprašanje, ali na njihove potrebe ustrezno odgovarjamo z obstoječimi aktivnostmi, ki jih ponujamo organizacije LGBTIQ+, mladinske organizacije in organizacije za mlade. Hkrati želimo proučiti, zakaj se del mladih LGBTIQ+ ne vključuje v aktivnosti v glavnem mestu, ter raziskati, kaj mlade_i LGBTIQ+, ki niso vključene_i v ponujene programe, počnejo. Mestna občina Ljubljana se zaradi svoje specifične urbanistične in družbene dinamike nekoliko razlikuje od drugih delov Slovenije, saj je v njej skoncentrirana večina storitev in organizacij LGBTIQ+. Pomemben del naše raziskave je tudi njen prispevek k oblikovanju bolj vključujočih načinov dela v mladinskem sektorju, posebej za mlade LGBTIQ+.

Pomen raziskave, kot je ta, sega preko zgolj zbiranja podatkov. Temelji na dolgoročnem vplivu, saj omogoča aktivno zagovorništvo za boljše pogoje življenja mladih LGBTIQ+ v Sloveniji.

To poročilo bo pripomoglo k oblikovanju bolj specifičnih in učinkovitejših programov, ki bodo ustrezali trenutnim potrebam mladih LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana, s ciljem oblikovanja in udejanjanja učinkovitejših ukrepov, katerih namen je dvigovanje vključenosti in družbene participacije.

Na ta način raziskava prispeva k strateškem načrtovanju organizacije. Ena od ključnih točk Strategije mladinskega programa Društva Parada ponosa za obdobje 2024–2026 je doprinos k razvoju mladinskega dela in mladinskega sektorja v Sloveniji s perspektive vključevanja in demokratične participacije mladih LGBTIQ+ v vse strukture, programe in nivoje razvoja mladinskega sektorja, mladinskega dela in mladinskih politik v Sloveniji. To pomeni, da bomo rezultate raziskave uporabile_i kot temelj za nadaljnji razvoj vključujočih programov ter aktivno sodelovanje mladih LGBTIQ+ pri oblikovanju mladinskih politik.

2. O raziskavi

Raziskava je bila izvedena v Mestni občini Ljubljana v letu 2024 z namenom pridobivanja podatkov o izkušnjah in potrebah mladih LGBTIQ+ v tej občini.

V raziskavo so bile_i vključene_i mlade_i, stare_i med 16 in 30 let, ki se identificirajo kot LGBTIQ+. Ciljna skupina raziskave je bila ozko opredeljena in specifična. Proces zoževanja ciljne skupine se lahko ponazori kot "lijak", kjer vsaka stopnja zoži širši spekter na vedno bolj specifične kategorije.

- osebe LGBTIQ+

Prva stopnja obsega vse osebe, ki se identificirajo kot del skupnosti LGBTIQ+, ki vključuje lezbijke, geje, biseksualne, transspolne, interspolne osebe, osebe kvir in vse druge, ki se opredelijo kot nenormativne glede na spol in seksualno identiteto. Ta širša kategorija omogoča, da so v raziskavi zajete_i vse_i posameznice_ki znotraj teh identitet, katerih izkušnje in potrebe so pomembne za razumevanje položaja mladih LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana.

- osebe LGBTIQ+ v starostni skupini od 16 do 30 let

Druga stopnja zoži ciljno skupino na mlade osebe, stare od 16 do 30 let. Ta starostna skupina je ključna, saj jo Slovenija in EU prepoznavata kot mladostno obdobje, kjer se oblikujejo življenjske odločitve, identiteta in cilji. V raziskavi smo želele_i razumeti specifične izkušnje te starostne skupine, saj so njihovi izzivi, potrebe in motivacija pogosto drugačni od tistih, ki jih imajo starejše osebe LGBTIQ+.

- osebe LGBTIQ+ v starostni skupini od 16 do 30 let, ki prebivajo in/ali preživljajo svoj čas v Mestni občini Ljubljana

Na koncu je bila ciljna skupina še bolj zožana na mlade LGBTIQ+, ki prebivajo in/ali preživljajo svoj čas v Mestni občini Ljubljana. To zožanje omogoča natančnejše proučevanje specifičnih potreb, priložnosti in izzivov mladih, ki se nahajajo v urbanem okolju, kjer so možnosti za podporo, vključenost in dostop do virov drugačne kot v drugih predelih Slovenije.

Vključitev mladih iz Mestne občine Ljubljana omogoča, da se raziskava osredotoči na konkretno urbano okolje, ki je specifično v svoji dinamiki in dostopu do podpornih storitev, hkrati pa omogoča natančnejše odgovore na vprašanja, kako se mladim LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana zagotavljajo priložnosti za vključevanje in participacijo v družbenem življenju.

Podatke za raziskavo smo pridobile_i iz spletnega vprašalnika, ki je bil na voljo v obdobju treh mesecev, od septembra do novembra 2024, in smo ga širile_i po družbenih omrežjih, z novičniki Društva Parada ponosa ter v sodelovanju z mladinskimi organizacijami, organizacijami za mlade, organizacijami LGBTIQ+ in drugimi organizacijami, v katere se vključujejo mlade_i. Na fizičnih dogodkih društva so bili v tem obdobju nameščeni plakati s kodami QR, ki so omogočale dostop do spletnega vprašalnika.

V raziskavi je sodelovalo 73 mladih LGBTIQ+, ki so izpolnile_i vprašalnik. Vprašanja so bila oblikovana tako, da so omogočala samoopredelitev identitete, kar je prineslo širok spekter odgovorov in vpogled v različne izkušnje. Da bi zagotovile_i jasnost in razumljivost, sta bila jezik in slog vprašalnika predhodno preverjena pri mladih iz skupnosti LGBTIQ+.

Poročilo, ki je rezultat te raziskave, bo služilo kot podlaga za nadaljnje oblikovanje programov in strategij v mladinskem sektorju ter bo pripomoglo k izboljšanju podpore mladim LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana.

V vprašalniku so nas zanimala izkušnje in zaznave mladih LGBTIQ+ na šestih področjih:

- Splošni občutek varnosti in dostopnosti storitev v Mestni občini Ljubljana;
- Prostori za mlade v Mestni občini Ljubljana;
- Prostori LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana;
- Udeležba na različnih aktivnostih in/ali dogodkih v Mestni občini Ljubljana;
- Načini vključevanja v različne mladinske aktivnosti in/ali projekte v Mestni občini Ljubljana;
- Načini vključevanja in organiziranja na spletu.

V nadaljevanju publikacije predstavljamo rezultate raziskave in zaključke.

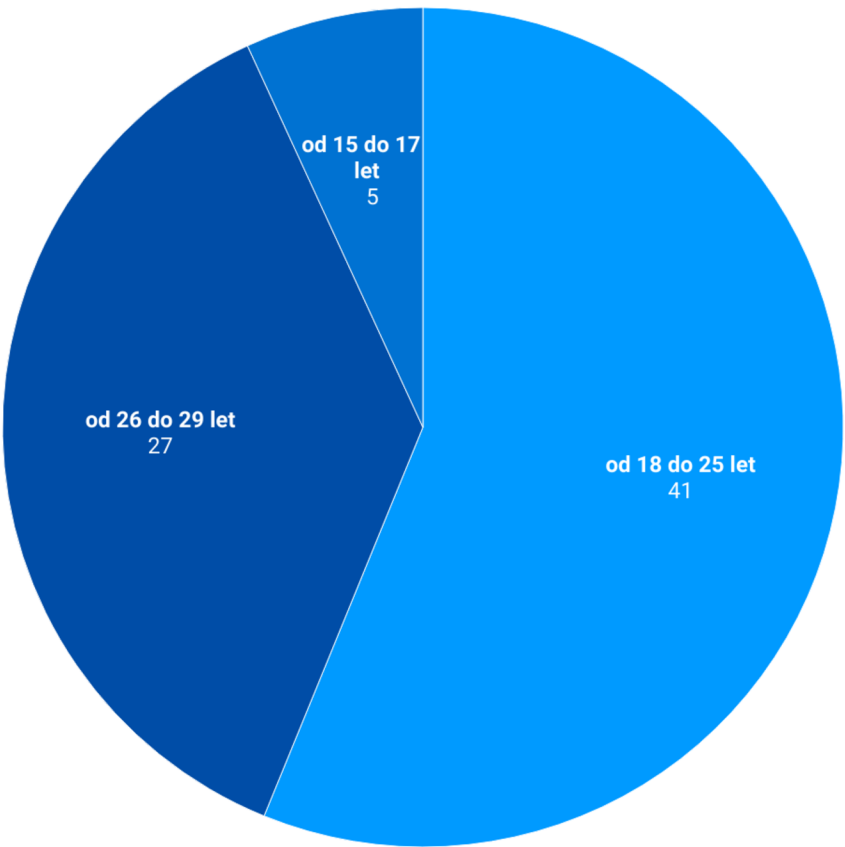
3. Pregled rezultatov

3.1. Pregled osnovnih podatkov

V tej kategoriji vprašanj smo zbirale_i podatke o starosti, spolni usmerjenosti in spolni identiteti sodelujočih, na kakšen način so povezane_i z Mestno občino Ljubljana, v katerih drugih osebnih okoliščinah se prepoznajo, kako preživljajo prosti čas ter koliko časa imajo na voljo za udejstvovanje v aktivnostih na tedenski ravni.

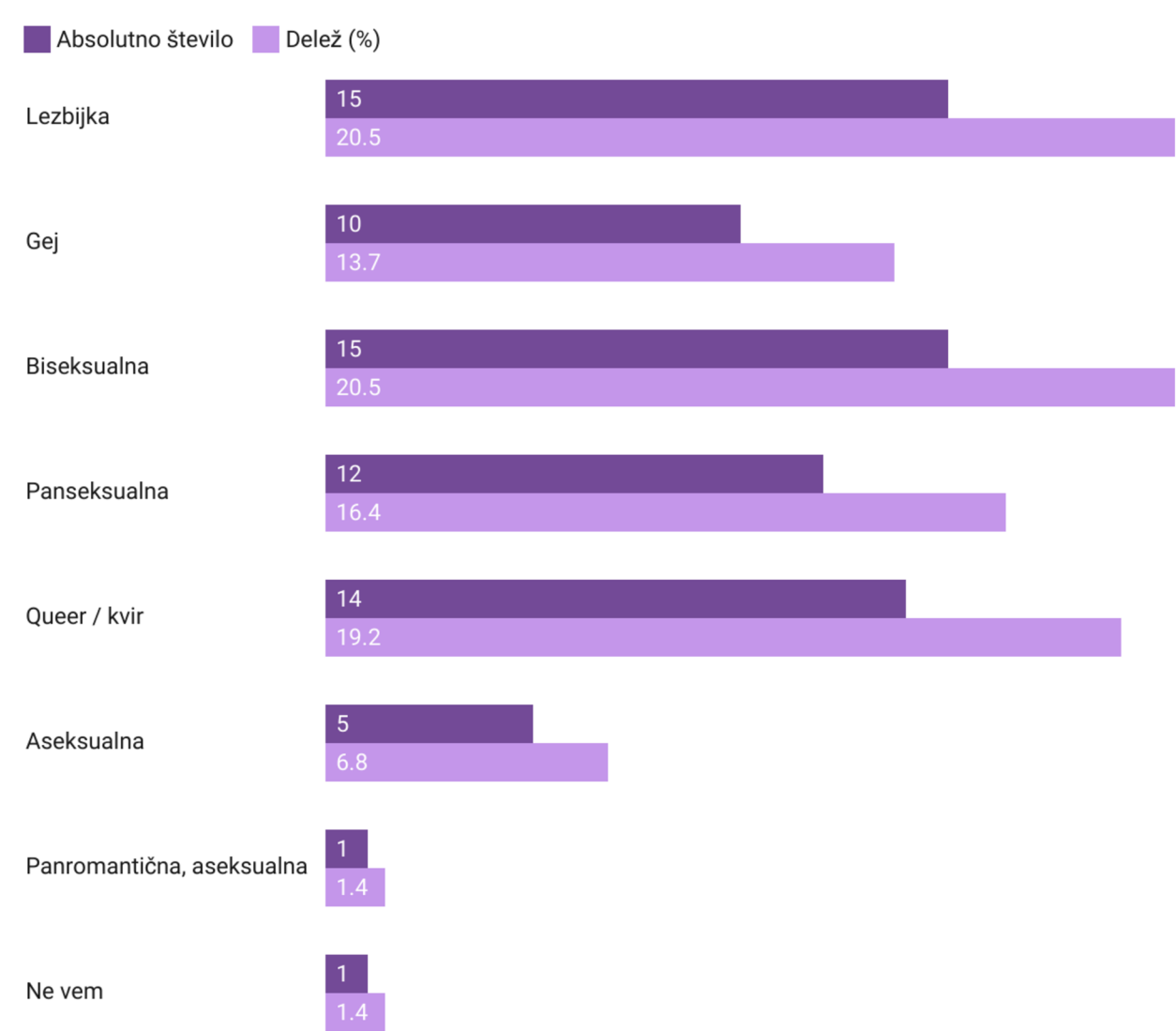
Koliko si stara?

od 18 do 25 let od 26 do 29 let od 15 do 17 let

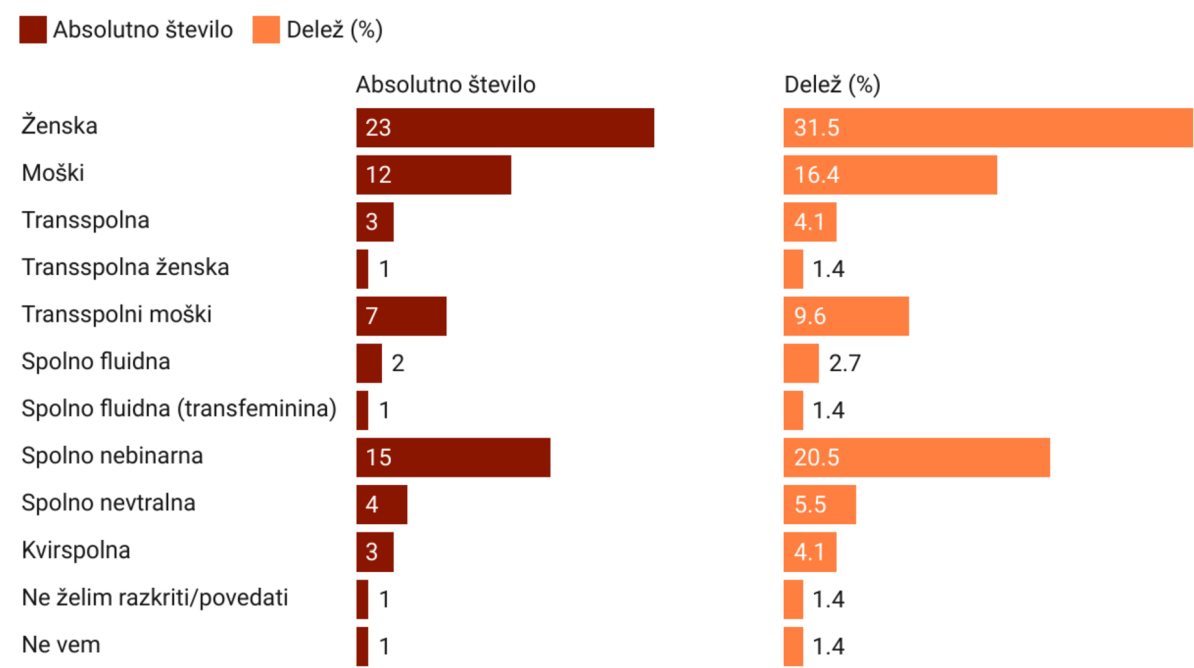
V raziskavi so sodelovale_i posameznice_ki iz različnih starostnih skupin. Prevladujoča večina, 56,2 %, je stara med 18 in 25 let, sledil 37 % starih med 26 in 29 let. 6,8 % je starih med 15 in 17 let. Mlajših od 15 let raziskava ni dosegla.

Kakšna je tvoja spolna usmerjenost?

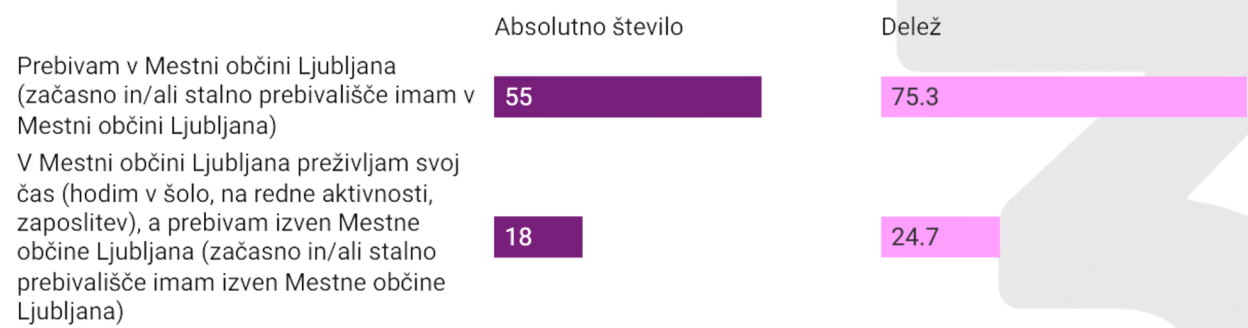
Raziskava kaže raznoliko zastopanost spolnih usmerjenosti med sodelujočimi. Največji delež predstavljajo biseksualne osebe in lezbijke (obe kategoriji s po 20,5 %), slediljo osebe queer/kvir (19,2 %), panseksualne osebe (16,4 %) in geji (13,7 %). Druge usmerjenosti so prisotne v manjšem deležu.

Kakšna je tvoja spolna identiteta?

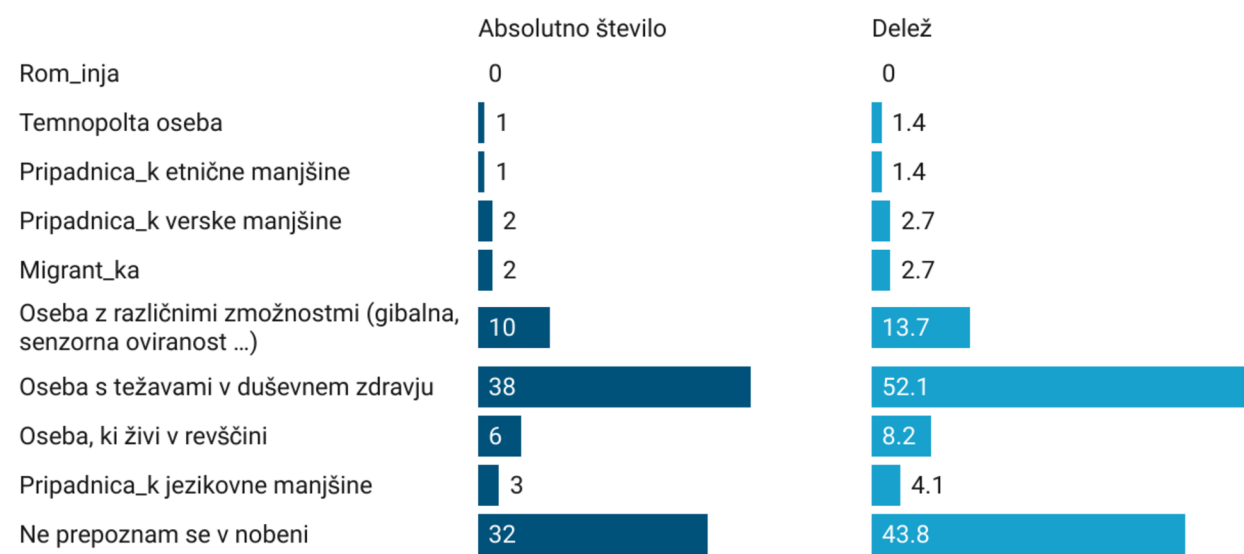
Podatki iz vprašalnika kažejo na široko paleto spolnih identitet med sodelujočimi v raziskavi. Ženske predstavljajo največji delež, in sicer 31,5 % vseh sodelujočih. Visoke deleže v odgovorih predstavljajo spolno nebinarne osebe (20,5 %) in moški (16,4 %), medtem ko so ostale spolne identite med sodelujočimi v raziskavi zastopane v manjšem deležu.

Jaz...

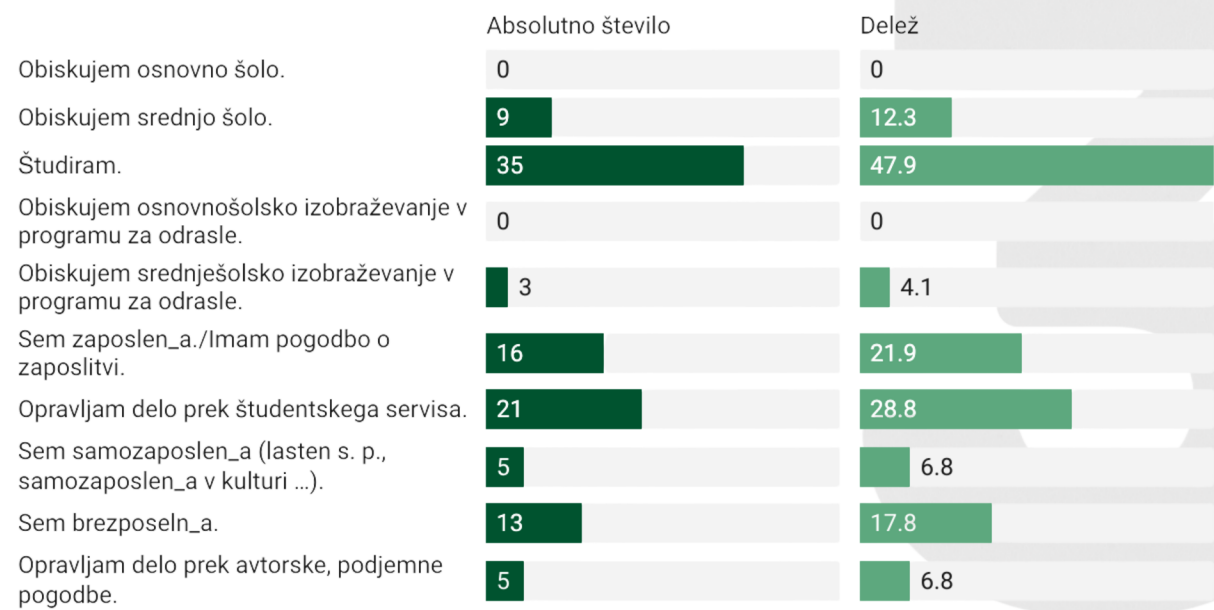
Velika večina sodelujočih v raziskavi (75,3 %) je navedla, da trenutno prebiva v Mestni občini Ljubljana, medtem ko 24,7 % sodelujočih tam preživlja svoj čas, denimo zaradi šolanja ali zaposlitve.

Ali se prepoznaš v kateri od zapisanih osebnih okoliščin?
(Označi vse odgovore, ki veljajo zate).

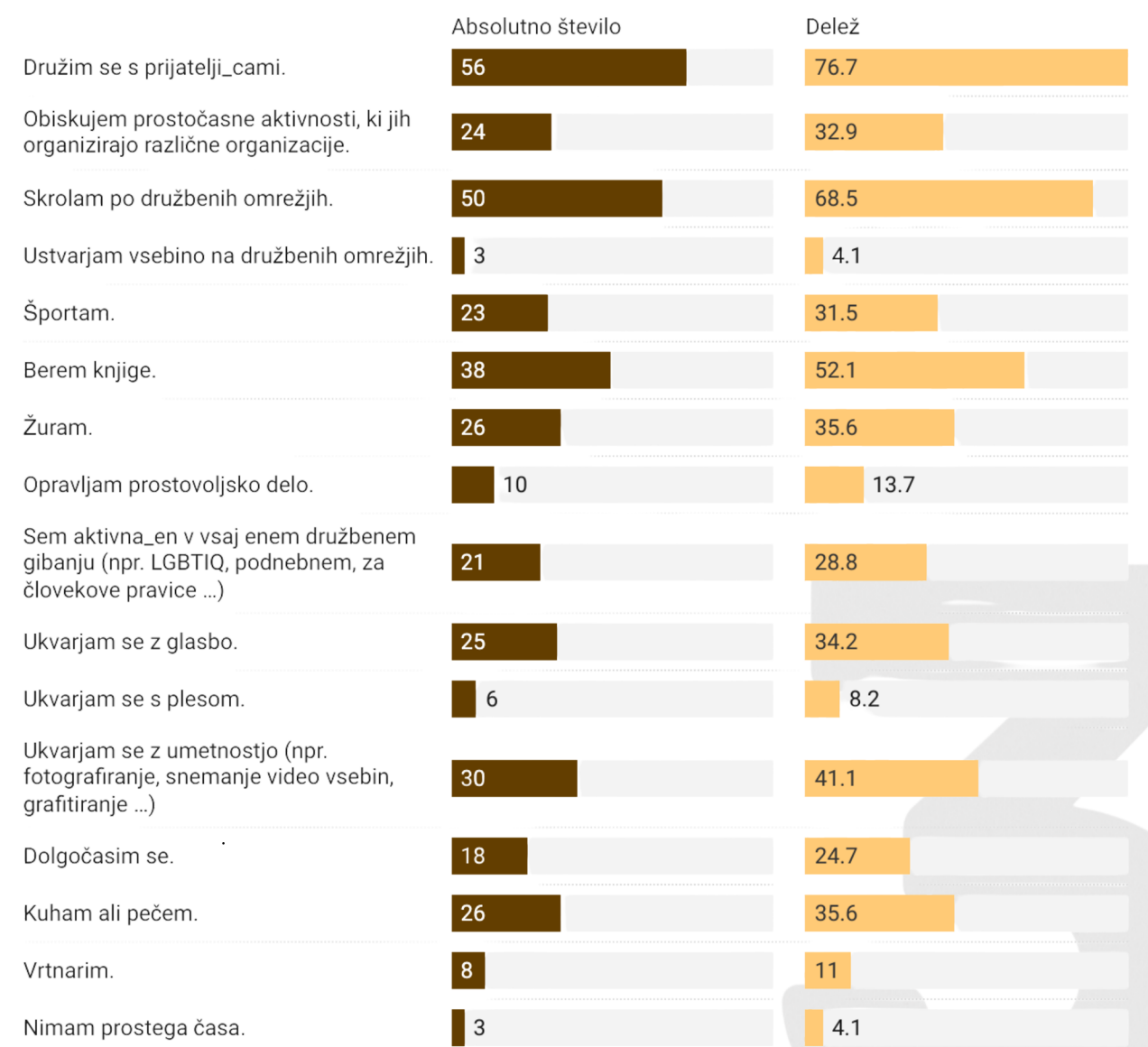
Največ sodelujočih v raziskavi (52,1 %) je odgovorilo, da imajo težave v duševnem zdravju. Sledilo je 43,8 % tistih, ki se ne prepoznajo v nobeni od ponujenih kategorij. 13,7 % jih je navedlo, da so osebe z različnimi zmožnostmi, 8,2 %, da živijo v revščini, in 4,1 %, da so pripadnice_ki jezikovne manjšine. Ostale okoliščine, kot so migrantke_i (2,7 %), pripadnice_ki verskih ali etničnih manjšin (1,4 %) in temnopolte osebe (1,4 %), so med sodelujočimi v raziskavi redkeje zastopane. Romi_nje niso bile_i zastopane_i med sodelujočimi.

Trenutno: (Označi vse odgovore, ki veljajo zate).

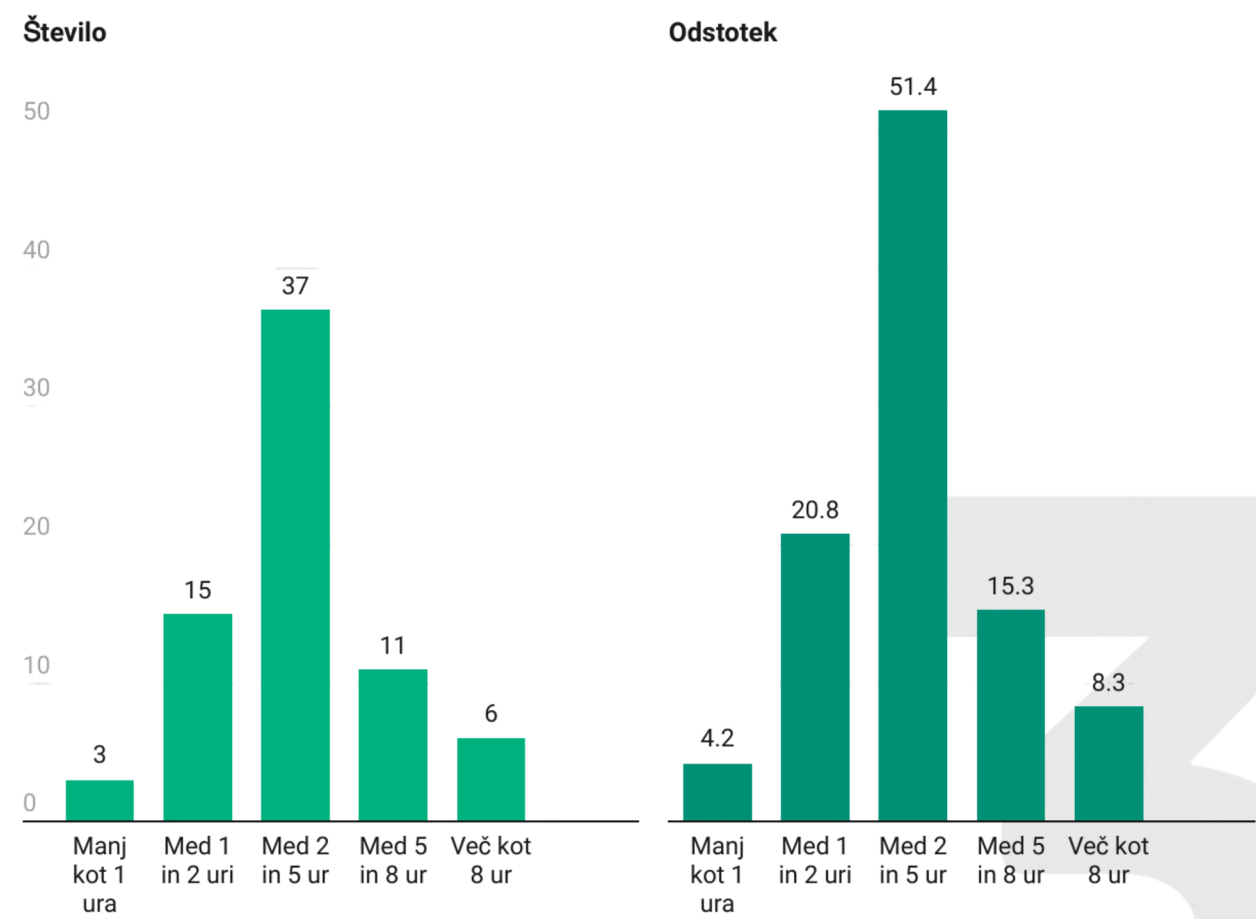
Skoraj polovica sodelujočih v raziskavi (47,9 %) trenutno študira, več kot četrtna (28,8 %) jih opravlja delo prek študentskega servisa, 21,9 % je zaposlenih, 17,8 % pa brezposelnih. Manjše deleže predstavljajo tiste_i, ki obiskujejo srednjo šolo (12,3 %), so samozaposlene_i (6,8 %) ter tiste_i, ki opravljajo avtorsko delo (6,8 %). Noben_a od sodelujočih ni navedla_el statusa obiskovanja osnovne šole ali osnovnošolskega izobraževanja za odrasle.

Kako preživljaš prosti čas?
(Označi od enega do največ treh odgovorov, ki veljajo zate).

Najpogostejša prostočasna dejavnost sodelujočih v raziskavi je druženje s prijatelji_cami. Izbralo jo je 76,7 % sodelujočih. Sledita uporaba družbenih omrežij, ki jo prakticira 68,5 % sodelujočih in prebiranje knjig, ki ga izpostavlja 52,1 % sodelujočih. Ukvarjanje z umetnostjo (41,1 %), kuhanje in peka (35,6 %), udeležba na zabavah (35,6 %), ukvarjanje z glasbo (34,2 %), obiskovanje organiziranih prostočasnih aktivnosti (32,9 %), in športne aktivnosti (31,5 %) so izbire, ki presegajo ali za nekaj odstotnih točk zgrešijo tretjinski delež.

Čas za udejstvovanje
(Po tvojemu občutku, koliko ur tvojega časa za udejstvovanje v prostočasnih aktivnostih na (povprečen) dan ti ostane)?

Večina sodelujočih (51,4 %) ima na voljo med dvema in petimi urami dnevno za udejstvovanje v prostočasnih aktivnostih. 20,8 % jih je poročalo, da imajo med eno in dvema urama prostega časa, 15,3 % pa med petimi in osmimi urami. Manjši delež sodelujočih (8,3 %) ima več kot osem ur na dan za prostočasne aktivnosti, medtem ko so bili deleži ostalih odgovorov manjši.

V zaključku lahko ugotovimo, da so demografski podatki raznoliki in odražajo različne osebne okoliščine sodelujočih v raziskavi, kar ponuja dragocene informacije za boljše razumevanje njihovih potreb in interesov.

Večina sodelujočih v raziskavi pripada mladostniškim starostnim skupinam, saj je skoraj 56 % sodelujočih starih med 18 in 25 let. Pri odgovorih na vprašanje o spolni usmerjenosti je bila zaznana visoka raznolikost. Največji delež sodelujočih pripada biseksualnim osebam in lezbijkam. Podatki o spolnih identitetah kažejo na pomembno prisotnost nebinarnih oseb med sodelujočimi v raziskavi. Velika večina sodelujočih, 75,3 %, trenutno prebiva v Mestni občini Ljubljana. To nakazuje, da smo uspele_i doseči ciljno skupino.

Pri vprašanju o osebnih okoliščinah so številne_i sodelujoče_i omenile težave z duševnim zdravjem, kar kaže na nujno ukrepanje na področju duševnega zdravja mladih. To potrjujejo tako domače kot tuje raziskave¹, ki kažejo na izzive, s katerimi se soočajo mlade_i na splošno, še posebej in še intenzivneje pa mlade_i LGBTIQ+.

Pomembno je tudi upoštevati, da so številne_i sodelujoče_i v raziskavi navedle_i, da se ne prepoznajo v nobeni od ponujenih kategorij osebnih okoliščin, kar ne pomeni nujno, da teh okoliščin nimajo, temveč lahko tudi, da jih ne prepoznajo kot del svojih specifičnih izkušenj ali identitete. To lahko nakazuje tudi na to, da so posameznice_ki te okoliščine zaznale_i kot manj pomembne v svojem vsakdanjem življenju ali pa niso prepoznale_i ustreznih odgovorov, ki bi se skladali z njihovimi izkušnjami.

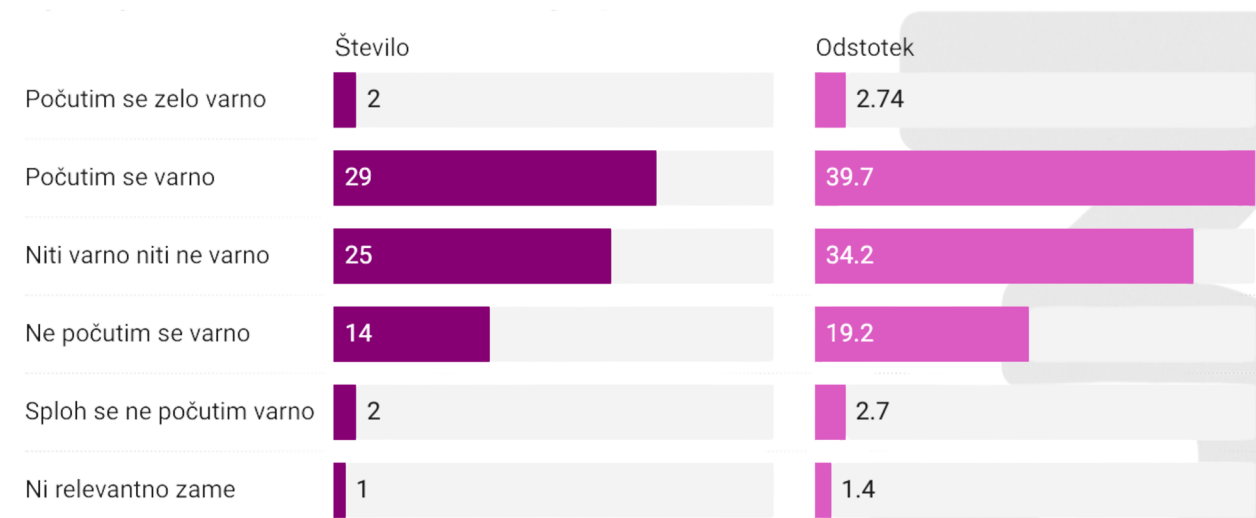
¹Kot so npr. Ljubo doma – Bivanjske razmere LGBTIQ+ oseb v Sloveniji (Štefanec, Morić, 2021), LGBT mladi – Prebijmo molk v šolah (Margon, Sešek, 2019).

Ko govorimo o družbeno-ekonomskih statusih, je med sodelujočimi v raziskavi največ študentk_ov (47,9 %), kar je za v raziskavo zajeto starostno skupino pričakovano. Na področju preživljanja prostega časa je druženje s prijatelji_cami najbolj priljubljena aktivnost, kar odraža pomembnost socialnih interakcij. Kot pomembne pristočasne dejavnosti so se med sodelujočimi pokazale tudi uporaba družbenih omrežij, umetnost, šport in glasba. Za te dejavnosti imajo sodelujoče_i na voljo povprečno od dveh do petih ur dnevno.

3.2. Splošni občutek varnosti in dostopnosti storitev v Mestni občini Ljubljana

V tej kategoriji vprašanj smo zbirale_i podatke o občutku varnosti mladih LGBTIQ+ v zunanjih javnih prostorih, pri uporabi storitev, ki so na voljo v Mestni občini Ljubljana, izkušnjah z nasiljem pri uporabi teh storitev ter njihovih predlogih za prilagoditev tovrstnih storitev, da bi postale bolj vključujoče za mlade LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana.

Kako varno se kot oseba LGBTIQ+ počutiš na zunanjih javnih površinah in prostorih (parki, ulice, trgi) na območju Mestne občine Ljubljana?
Zanima nas tvoj splošen vtis.

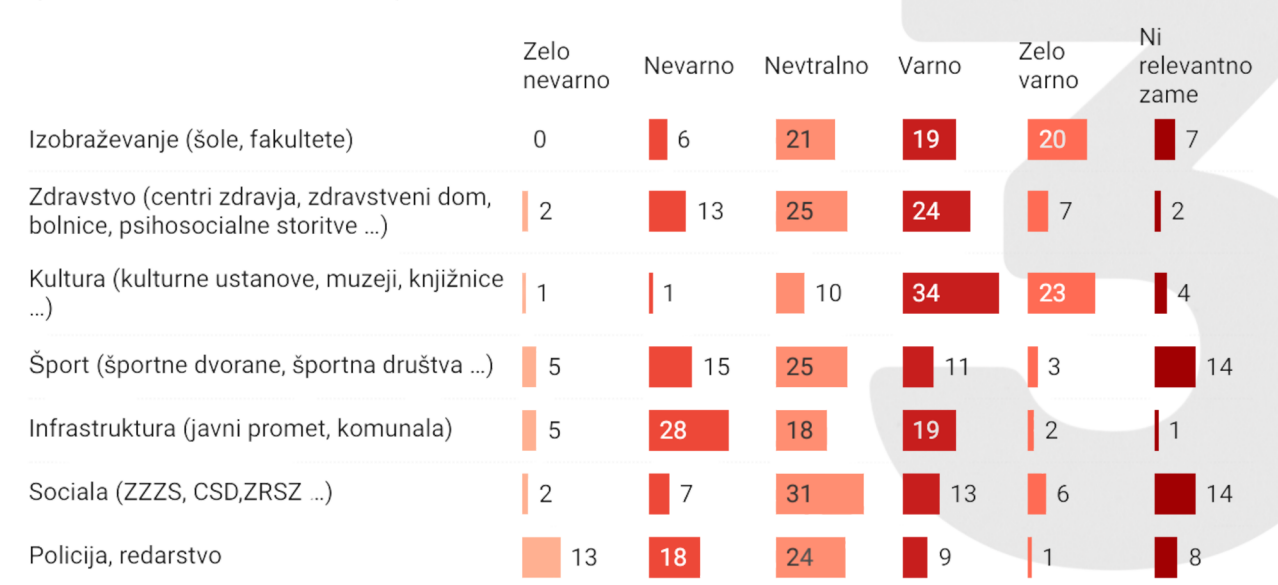
Pri vprašanju o občutku varnosti v javnih prostorih, kot so parki in ulice, je 42,47 % sodelujočih v raziskavi poročalo, da se počutijo varno ali zelo varno, medtem ko se jih 21,9 % ne počuti varno oz. se jih sploh ne počuti varno. 34,2 % jih je občutek varnosti opisalo kot nevtralen.

Prosimo zaupaj nam, zakaj se počutiš varno ali ne-varno na območju Mestne občine Ljubljana.

Sodelujoče_i v raziskavi so poročale_i o različnih izkušnjah varnosti v Mestni občini Ljubljana. Nekateri (41 %) se počutijo varno le v okolju LGBTIQ+ ali če se prilagodijo heteronormativnim normam. Kot je v odgovoru zapisal_a en_a od sodelujočih *"Počutim se varno, če se samocenzuriram (ne izstopam, se oblečem po heteronormativnih kriterijih)."* Druge_i (25 %) so izpostavile_i diskriminacijo in nasilje, kot je nadlegovanje in verbalno nasilje: *"Večkrat sem bil deležen norčevanja, tudi dretja name."*

Transspolne osebe pogosto (41 %) doživljajo nelagodje na javnih straniščih in strah pred fizičnim napadom: *"Ne počutim se varno na nobenem javnem stranišču."* Posebej nevarni so določeni deli mesta, kot sta Bavarski dvor in železniška postaja, zaradi alkoholiziranih ali nestrpnih posameznic_kov, o katerih poroča 33,3 % sodelujočih.

Kako varno se počutiš kot oseba LGBTIQ+ pri uporabi naslednjih javnih storitev v Mestni občini Ljubljana? Za vsako od naštetih storitev označi, kako varno se počutiš (Absolutno število).

Kako varno se počutiš kot oseba LGBTIQ+ pri uporabi naslednjih javnih storitev v Mestni občini Ljubljana? Za vsako od naštetih storitev označi, kako varno se počutiš (Delež).

	Zelo nevarno	Nevarno	Nevtralno	Varno	Zelo varno	Ni relevantno zame
Izobraževanje (šole, fakultete)	0.00%	8.20%	28.80%	26.00%	27.40%	9.60%
Zdravstvo (centri zdravja, zdravstveni dom, bolnišnice, psihosocialne storitve ...)	2.70%	17.80%	34.20%	32.90%	9.60%	2.70%
Kultura (kulturne ustanove, muzeji, knjižnice ...)	1.40%	1.40%	13.70%	46.60%	31.50%	5.50%
Šport (športne dvorane, športna društva ...)	6.80%	20.50%	34.20%	15.10%	4.10%	19.20%
Infrastruktura (javni promet, komunalna)	6.80%	38.40%	24.70%	26.00%	2.70%	1.40%
Sociala (ZZZS, CSD,ZRSZ ...)	2.70%	9.60%	42.50%	17.80%	8.20%	19.20%
Policija, redarstvo	17.80%	24.70%	32.90%	12.30%	1.40%	11.00%

Občutek varnosti pri uporabi javnih storitev se med področji močno razlikuje. Izobraževalni zavodi (82,2 %), zdravstvene storitve (76,7 %) ter kulturni zavodi (91,8 %) so večinoma ocenjeni kot varni ali nevtralni, pri čemer manjši delež sodelujočih v raziskavi poroča o občutku ne-varnosti. Socialne storitve so večinoma ocenjene kot nevtralne (42,5 %), a manjši delež sodelujočih jih dojema kot nevarne (12,3 %). Infrastruktura, kot so javni prevozi in trgi, ter policija sta prejeli mešane ocene, a ju velik delež sodelujočih dojema kot nevtralni ali kot nevarni (infrastruktura 69,9 %, policija in redarstvo 75,4 %).

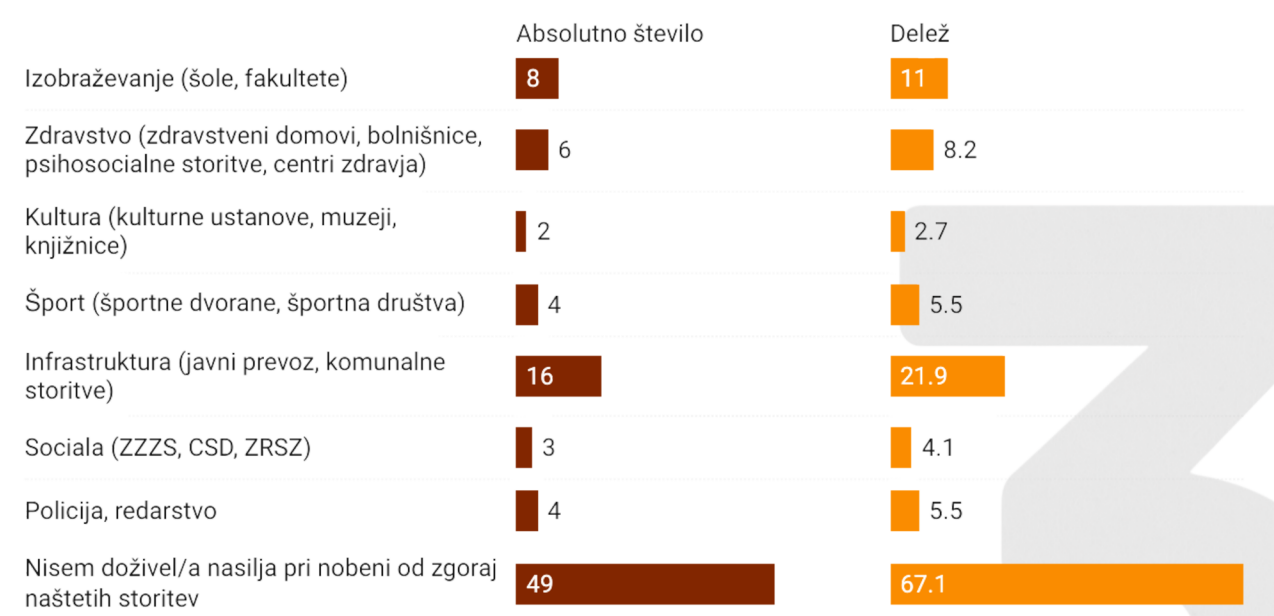
Če se pri kateri od zgornjih storitev počutiš posebej varno ali ne-varno, prosimo, pojasni.

Odgovori sodelujočih mladih LGBTIQ+ kažejo na raznolik spekter izkušenj o občutku varnosti pri uporabi različnih storitev v Mestni občini Ljubljana.

Na eni strani so posameznice_ki izpostavile_i prostore, kjer se počutijo posebej varno, na primer v nekaterih izobraževalnih zavodih in kulturnih prostorih, kjer opažajo visoko raven sprejemanja: *"Varno se počutim v prostorih, kjer prevladujejo ženske in visoko izobraženi ljudje ali umetniki."* Na drugi strani pa se sodelujoče_i mlade_i soočajo z izjemno nevarnostjo v določenih okoljih, kot so športni objekti, javni prevoz in policija, kjer so njihove identitete pogosto tarča predsodkov: *"Na policiji sem slišal, kako se o meni pogovarjajo kot o 'pedru', ko sem prijavljal kaznivo dejanje zoper mene."*

Izpostavljene so tudi konkretne okoliščine, kot je nestrpnost profesorice_jev na specifičnih fakultetah, ter občutek ranljivosti v prostorih, kjer prevladujejo moški, kot so športna okolja ali storitve, odvisne od osebne pomoči, na primer prevozi taksi ali zdravstvo: *"Najbolj nevarno se počutim v športnih objektih, ker je tam moja transspolnost najbolj vidna."*

**Ali si kot oseba LGBTIQ+ v zadnjih 12 meseci doživel_a kakršnokoli obliko nasilja v okviru uporabe naslednjih javnih storitev v Mestni občini Ljubljana?
Označi vse, kar velja zate.**

Velika večina (67,1 %) sodelujočih v raziskavi v obdobju dvanajstih mesecev pred raziskavo ni doživela nikakršne oblike nasilja. 21,9 % sodelujočih je v tem obdobju doživelo neko obliko nasilja med uporabo infrastrukturnih ali komunalnih storitev, 11 % v okviru izobraževalnega procesa in 8,2 % v okviru zdravstva.

Čeprav je delež pri ostalih odgovorih manjši, pa vseeno ni nepomemben, pri čemer izstopa poročanje sodelujočih o izkušnjah nasilja pri uporabi storitev policije in/ali redarstva (5,5 %).

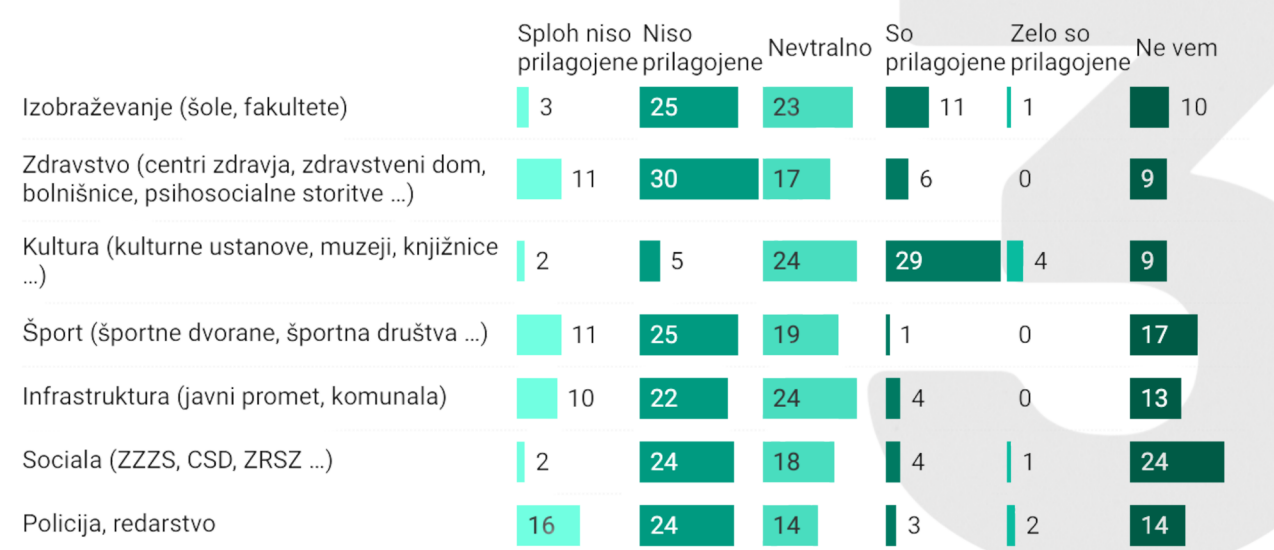
Vabimo te, da z nami deliš svoje izkušnje.

Sodelujoče_i v raziskavi so v svojih odgovorih izpostavile_i različne oblike nasilja in diskriminacije, ki so jih doživele_i. Nekatere_i so poročale_i o verbalnem nasilju, kot je žaljenje zaradi videza ali simbolov LGBTQ+: *"Verbalno nasilje zaradi roza nohtov in pride značk (sem AMAB oseba²)."*

Sodelujoče_i v raziskavi so poročale_i tudi o izkušnjah z diskriminacijo v zdravstvenem sistemu: *"Praktično noben zdravnik ne uporablja ženskih zaimkov, kljub temu, da vedo, da sem trans in na hormonih."* Ena izmed oseb je opisala dogodek fizičnega napada, kjer je bila policijska intervencija nezadovoljljiva: *"Policist je bil nesočuten, policistka pa nezainteresirana."* Druge_i so doživele_i grožnje po paradi ponosa: *"Po paradi ponosa sva s punco hodili in so nama grozili."*

Pogoste oblike nasilja vključujejo namerno napačno naslavljanje, verbalne grožnje in diskriminacijo s strani profesorice_jev.

Ali meniš, da so naslednje javne storitve v Mestni občini Ljubljana prilagojene potrebam oseb LGBTIQ+?
Za vsako od naštetih storitev označi, ali so prilagojene.

²Kratika izraza “assigned male at birth” označuje osebo, ki ji je ob rojstvu pripisan moški spol.

Odgovori sodelujočih v raziskavi o prilagojenosti javnih storitev potrebam oseb LGBTIQ+ so zelo raznoliki. Kulturni zavodi, kot so knjižnice in muzeji, so ocenjeni kot najbolj prilagojeni, saj je večina sodelujočih menila, da so prilagojeni osebam LGBTIQ+. Izobraževalni zavodi (69,8 %) in zdravstvene storitve (79,5 %) so bili ocenjeni bolj mešano – številne_i sodelujoče_i so izpostavile_i nevtralnost ali pomanjkanje prilagojenosti. Policija je bila ocenjena kot najmanj prilagojena z visokim deležem najbolj odklonilnih mnenj (74 %). Športni objekti, socialne storitve (javni prostori, kot so centri za socialno delo) in infrastruktura, kot so javni prevoz, so prejeli raznolike ocene, z velikim deležem nevtralnih ali negativnih odgovorov.

Če imaš dodatne komentarje o prilagoditvah v storitev v Mestni občini Ljubljana, prosimo, da jih navedeš spodaj.

Nekatere_i sodelujoče v raziskavi so izpostavile_i, da javne storitve pogosto niso prilagojene potrebam oseb LGBTIQ+, predvsem na področju zdravstva, izobraževanja in infrastrukture. Nekaj oseb opozarja na pomanjkanje spolno nevtralnih stranišč: *"Skoraj nikjer ni spolno nevtralnega stranišča, kar te kot trans osebo daje v potencialno nevarnost."*

Kritične_i so tudi do izobraževalnih zavodov: *"Profesorji na moji univerzi govorijo o svojih nestrpnih pogledih do trans oseb na predavanjih."*

V zdravstvu pa izstopajo izkušnje z neustrezno poučenostjo zdravstvenega osebja: *"Žalostno je, da osebe v zdravstvu z našim obiskom prvič srečujejo trans osebe in smo mi tisti, ki izobražujemo."* Predlagajo več izobraževanj za javne uslužbenke_ce, da bi ustvarile_i varne prostore: *"Želim si, da bi vsi javni uslužbenci bili deležni izobraževanja o LGBTIQ+ skupnosti."*

Na podlagi zbranih podatkov o občutku varnosti in dostopnosti storitev v Mestni občini Ljubljana, je mogoče izpostaviti **nekaj ključnih smernic in interpretacij.**

Na podlagi občutka varnosti v javnih prostorih, kot so parki in ulice, se 42,47 % sodelujočih v raziskavi počuti varno ali zelo varno, hkrati pa se jih 21,9 % ne počuti varno oziroma se jih sploh ne počuti varno.

To ni problematično samo zaradi deleža tistih, ki se ne počutijo varno, ampak tudi zaradi dejstva, da je občutek varnosti v veliki meri odvisen od zaznavanja lastnih izkušenj. Tiste_i, ki se ne počutijo varno, so večinoma (39.1 %) poročale_i o doživetih primerih nevarnosti, medtem ko velik delež tistih, ki se počutijo varno, ni dejansko nikoli izkusil takšne nevarnosti. Vendar lahko sklepamo, da so v primerih, ko so sodelujoče_i v raziskavi izkusile_i nevarnost, to morda racionalizirale_i ali minimizirale_i, da bi ohranile_i občutek varnosti. To nakazuje, da varnost v javnih prostorih ni le odvisna od neposrednih izkušenj, ampak tudi od tega, kako posameznice_ki te izkušnje interpretirajo in prilagajajo svojemu vsakdanjemu življenju.

Številne_i sodelujoče_i v raziskavi so izpostavile_i, da se varno počutijo le v specifičnih okoljih, kot so prostori LGBTIQ+. Nekatere_i so prav tako izpostavile_i, da se počutijo varno le, če se prilagodijo heteronormativnim normam oziroma prilagodijo svoj spolni izraz, da bi bil ta skladen z družbenimi pričakovanji, ali pa prilagodijo svojo spolno usmerjenost, da se uskladi s pričakovano heteroseksualnostjo. Pomembno je omeniti, da so mnoge_i sodelujoče_i v raziskavi izpostavile_i izkušnje z diskriminacijo in nasiljem, še posebej nad transspolnimi mladimi.

Ko govorimo o občutku varnosti pri uporabi storitev v Mestni občini Ljubljana, je opazen širok razpon izkušenj. Izobraževalni in kulturni zavodi so večinoma ocenjeni kot varni ali nevtralni, medtem ko so nekatere storitve, kot so socialne storitve, javni prevozi in policija, prejele mešane ocene, z večjim deležem nevtralnih ali negativnih odgovorov.

Ta raznolikost v občutku varnosti odraža princip "Nismo varne_i, dokler nismo varne_i vse_i", kar pomeni, da varnost posameznic_kov ni popolna, dokler ni zagotovljena za vse pripadnice_ke skupnosti LGBTIQ+. Občutek varnosti je torej odvisen od tega, kako varne_i se počutimo v širšem družbenem okolju, ki vključuje tako posameznice_ke kot institucije.

Povezava s konceptom manjšinskega stresa³ je ključna, saj manjšinski stres izhaja iz vsakodnevnih izkušenj marginalizacije in diskriminacije, ki ju doživljajo pripadnice_ki manjšinskih skupin. Osebe LGBTIQ+ so lahko izpostavljene večji stopnji stresa zaradi strahu pred nasiljem, stigmo ali neprimernim ravnanjem v določenih okoljih, kot so policija, javni prevoz ali socialne storitve. To lahko vpliva na njihov občutek varnosti, saj je vsakodnevni stres, povezan z identiteto, nenehno prisoten in vpliva na njihove izkušnje v različnih javnih prostorih in pri uporabi storitev. Stres, povezan z identiteto, vključuje več vidikov: notranje konflikte pri oblikovanju lastne identitete, strah pred odzivom okolja in diskriminacijo ter nelagodje v situacijah, ki zahtevajo identifikacijo (npr. izkazovanje istovetnosti z osebnim dokumentom). Zato je pomembno, da se v procesu zagotavljanja varnosti in dostopnosti storitev za vse skupine, tudi za osebe LGBTIQ+, upošteva širši kontekst in si prizadevamo za ustvarjanje prostorov, kjer so varne vse osebe, in ne ustvarjamo kot varnih le posameznih, ločenih okolij.

Pri vprašanjih o nasilju so številne_i sodelujoče_i v raziskavi poročale_i o verbalnem nasilju, diskriminaciji, in redkih primerih fizičnega nasilja, še posebej v kontekstu policije in zdravstva. Kljub temu velika večina (67,1 %) sodelujočih v tem obdobju ni doživela nasilja.

Občutek varnosti je še manjši pri posameznikah_kih, ki so se prepoznale_i v osebnih okoliščinah, ko so: težave z duševnim zdravjem, različne zmožnosti ali pripadnost manjšinskim skupinam. To nakazuje, da dodatni dejavniki, kot so družbeni status ali specifične izkušnje, še posebej vplivajo na zaznavanje varnosti in dostopnosti storitev pri sodelujočih v raziskavi. Te osebe se namreč soočajo z večplastnimi ovirami, saj njihova identiteta vključuje več dejavnikov, ki se lahko prekrivajo in krepijo izkušnje diskriminacije. V tem kontekstu so njihovi občutki o varnosti še posebej ranljivi, saj so deležni večjih izzivov in preprek, ki nastanejo na presečišču različnih oblik družbene marginalizacije.

³Manjšinski stres je kronični stres oz. se nanaša na edinstvene psihološke in socialne stresorje, ki jih doživljajo pripadnice_ki marginaliziranih skupin v družbi. Ti stresorji izhajajo iz diskriminacije, predsodkov in sistemskih neenakosti, s katerimi se soočajo zaradi osebnih okoliščin, kot so etnična pripadnost, spol, spolna usmerjenost, ali drugi vidiki, ki jih identificirajo kot del manjšinske skupine.

Pri prilagoditvi javnih storitev potrebam oseb LGBTIQ+ so kulturni zavodi, kot so knjižnice in muzeji, ocenjeni kot najbolj prilagojeni, medtem ko so izobraževalni in zdravstveni zavodi prejeli bolj mešane ocene z opaznimi zaznavami o pomanjkanju prilagoditev. Policija je bila ocenjena kot najmanj prilagojena potrebam skupnosti LGBTIQ+, javni prevozi in športni objekti so prejeli negativne ali nevtralne ocene.

Te ugotovitve nakazujejo, da mlade_i LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljani še vedno naletijo na številne izzive pri doseganju občutka varnosti in pri dostopnosti storitev, vendar obstajajo tudi prostori, kjer se počutijo varno in sprejeto. Primarno so to prostori, kjer se posamezne_i mlade_i LGBTIQ+ počutijo varno in zato tudi te prostore izpostavijo kot varne. Sodelujoče_i v raziskavi so pogosto izpostavile, da se počutijo varno predvsem v specifičnih okoljih, kot so prostori LGBTIQ+ ali druga podpora okolja, kjer prav zaradi te podpore doživljajo občutek sprejetosti. Iz tega lahko izhaja, da občutek varnosti v Mestni občini Ljubljana za mlade LGBTIQ+ ni enoznačen in je odvisen od tega, kako se posameznice_ki prilagodijo določenim okoljem in ali se v teh okoljih počutijo sprejete in zaščitene.

Obstaja potreba po večji prilagoditvi storitev, predvsem v kontekstu policije, javnih storitev in infrastrukture, in sicer z namenom ustvariti bolj vključujoče okolje za vse pripadnice_ke skupnosti LGBTIQ+.

3.3. Prostori za mlade v Mestni občini Ljubljana

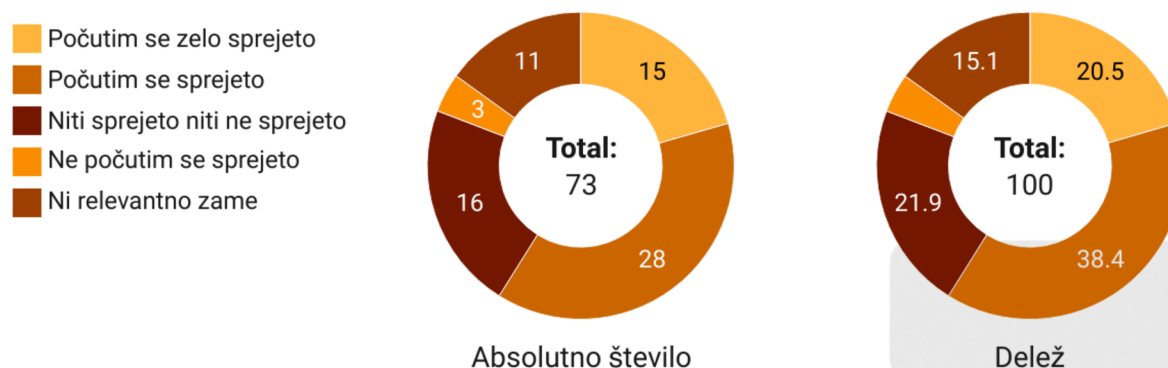
V tej kategoriji vprašanj nas je zanimalo, katere prostore mlade_i LGBTIQ+ prepoznajo kot prostore v Mestni občini Ljubljana, namenjene mladim, kako sprejeto se v njih počutijo ter katere mladinske organizacije in organizacije za mlade poznajo. Prav tako smo raziskovale_i, ali sodelujejo v programih mladinskih organizacij in organizacij za mlade, kakšni so razlogi za ali proti sodelovanju, katere aktivnosti mladinskih organizacij in organizacij za mlade imajo najbolj rade_i, kaj jih motivira za sodelovanje v tovrstnih aktivnostih, kako sprejeto se počutijo na teh aktivnostih, ali razkrivajo svojo identiteto in kakšne predloge za izboljšanje imajo.

Katere prostore, predele, mesta v Mestni občini Ljubljana prepoznaš, kot namenjene mladim?

Sodelujoče_i v raziskavi so kot prostore, namenjene mladim v Mestni občini Ljubljana, najpogosteje prepoznale_i AKC Metelkova mesto, Tivoli in različne mladinske centre, kot so Zavod Bob in Mladi Zmaji: *"Mladinski centri, javne površine (trgi, parki ...), športna infrastruktura, Metelkova."* Pogosto so omenjeni tudi lokali, kot so Pritličje, Daktari in Žmavc. Kot je zapisal_a en_a od sodelujočih v raziskavi: *"Dostikrat zaidem v malo bolj alternativne lokale kot so Pritličje, Daktari, Žmavc."*

Določeni prostori izstopajo zaradi specifičnih aktivnosti, na primer skate parki in športna igrišča: *"Tivoli, skate park."* Nekatere_i so izpostavile_i tudi knjižnice, muzeje in parke, kot je Zvezda ali parke v bližini šol. Hkrati pa je manjši del sodelujočih v raziskavi navedel, da ne prepoznajo nobenih prostorov, namenjenih mladim: *"Nobenega prostora ne prepoznam kot namenjenega izključno mladim."*

Kako sprejeto se počutiš v teh prostorih?

Sodelujoče_i v raziskavi so občutek sprejetosti v prostorih, namenjenih mladim, ocenile_i različno. Večina se počuti sprejeto (38,4 %) ali zelo sprejeto (20,5 %). Nevtravno izkušnjo (*"niti sprejeto niti ne sprejeto"*) je navedlo 21,9 % sodelujočih, medtem ko se le manjši delež počuti nesprejeto.

Katere mladinske organizacije oz. organizacije za mlade poznaš v Mestni občini Ljubljana (npr. različna društva)? Prosimo te, naštej jih.

Sodelujoče_i v raziskavi so kot mladinske organizacije ali organizacije za mlade v Mestni občini Ljubljani najpogosteje omenile_i Zavod Bob (81 %), Mlade Zmaje (79 %) in Legebitro (78%). Prav tako sta pogosto navedeni organizaciji LGBTIQ+ TransAkcija (21 %) in DIH (33 %). Nekateri_i so izpostavile_i društva in kulturne centre, kot je Mladinsko gledališče. Posameznice_ki so izpostavile_i, da ne poznajo nobenih organizacij (18 %). Omenjeni so bili še Društvo ŠKUC, društvo DrogArt in gostinski lokali, kot sta Pritličje in Mačkon.

Ali obiskuješ, katero od mladinskih organizacij ali organizacij za mlade?

Večina sodelujočih v raziskavi (približno 60,3 % %) obiskuje katero od mladinskih organizacij ali organizacij za mlade, medtem ko jih preostale_i (39,7 %) ne obiskujejo.

Če NE obiskuješ mladinske organizacije ali organizacije za mlade, prosim opiši zakaj ne.

Veliko sodelujočih (18 %) v raziskavi, ki ne obiskujejo mladinskih organizacij ali organizacij za mlade, je kot razlog navedlo pomanjkanje časa zaradi šolanja, dela ali drugih obveznosti: *"Ob petih zjutraj grem od doma, vrnem pa se ob petih zvečer."* Nekateri_i (14 %) so izpostavile_i, da organizacij ne poznajo ali ne vedo, kaj bi tam počele_i: *"Do pred kratkim nisem vedela za njihov obstoj."* Druge_i menijo (18 %), da aktivnosti niso primerne zanje ali niso zanimive: *"Nimam potrebe po obiskovanju teh organizacij"* in *"Program mi je nezanimiv."*

Nekateri_i (6 %) pa se zaradi slabih preteklih izkušenj izogibajo vključevanju v aktivnosti: *"V preteklosti sem obiskovala, doživela medvrstniško nasilje brez sankcij, nehala obiskovati."*

Opozorile_i so tudi na pomanjkanje dostopa do vključujočih prostorov za starejše od mladostnikov: *"Preveč so osredotočene na mlade, ne pa medgeneracijske."*

Če obiskuješ mladinske organizacije ali organizacije za mlade, katerih njihovih aktivnosti, programov, projektov, dogodkov se udeležuješ?

Sodelujoče_i v raziskavi, ki obiskujejo mladinske organizacije ali organizacije za mlade, se udeležujejo širokega spektra aktivnosti. Med priljubljenimi so družabni dogodki, kot so *"game nights, druženja, igranje družabnih iger"* in zabave. Priljubljeni so tudi kulturni dogodki, vključno z razstavami, koncerti, okroglimi mizami ter gledališkimi in predstavami darg: *"Škucov prostovoljski program, klubskih in literarnih večerov, otvoritev razstav, koncertov, okroglih miz."*

Sodelujoče_i v raziskavi se vključujejo tudi v pogovorne skupine, delavnice in podporne programe, zlasti na temo kvirovske skupnosti: *"Pogovorne skupine glede kvir tematik, ustvarjalne delavnice, pikniki, izmenjevalnice, svetovanje in medvrstniška podpora."* Nekatere_i prostore organizacij uporabljajo za izvedbo lastnih projektov: *"Najemanje prostorov za lastne projekte."* Številne_i pa omenjajo, da se aktivnosti, programov, projektov, dogodkov redko udeležujejo, ali omenjajo specifične aktivnosti, ki jih zanimajo, kot so *"TCG Park Yu-Gi-Oh tedenski turnirji"* in cirkus Fuskabo.

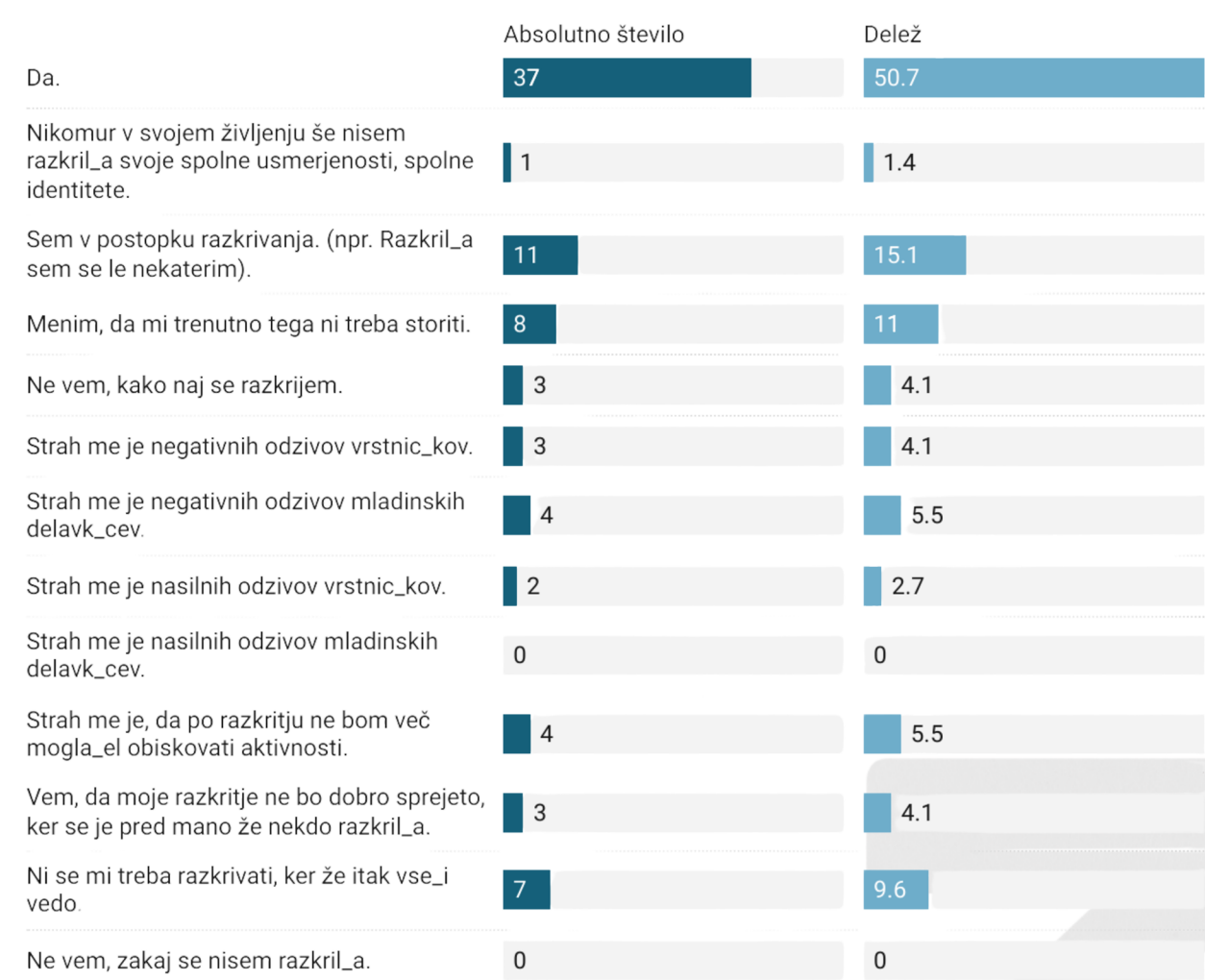
Če obiskuješ mladinske organizacije ali organizacije za mlade, kaj je tvoja osnovna motivacija, da jih obiskuješ?

Sodelujoče_i v raziskavi navajajo različno motivacijo za obiskovanje mladinskih organizacij ali organizacij za mlade, pri čemer izstopa želja po druženju in skupnosti: *"Spoznavanje novih oseb in druženje v varnem prostoru."* Veliko jih omenja iskanje prijateljic_ev in navezovanje stikov: *"Da se družim z istomislečimi ljudmi," ali udeležbo na dogodkih, ki ustrezajo njihovim interesom: "Tema, ki mi je blizu, po možnosti udeležitev poznancev."*

Nekatere_i mladinske organizacije ali organizacije za mlade obiskujejo zaradi osebnega razvoja, učenja novih veščin in psihosocialne podpore: *"Psihosocialno svetovanje"* in *"Da se naučim nečesa novega, da nisem sam."*

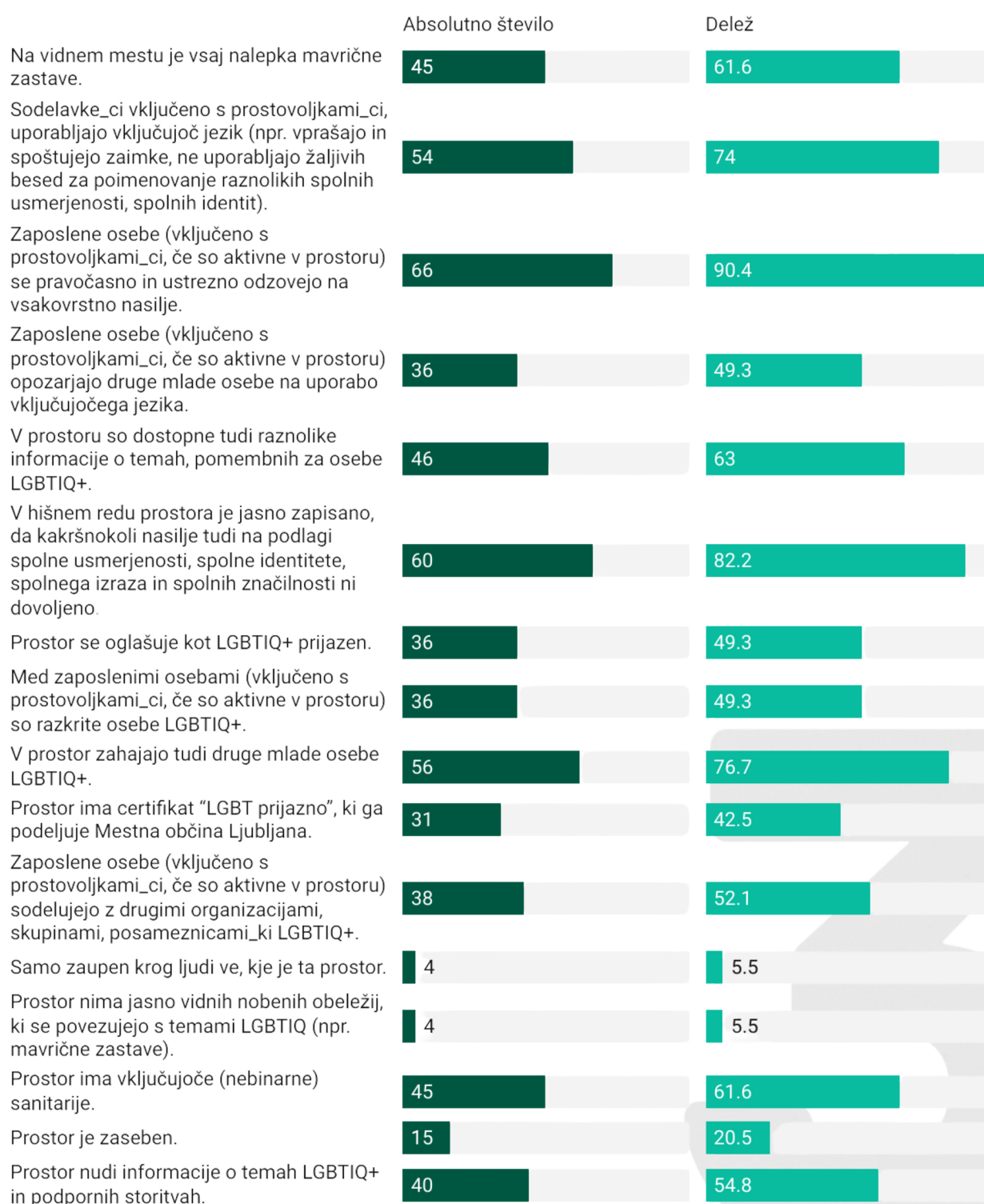
Pomembna motivacija je tudi občutek varnosti in sprejetosti: *"Super kolektiv, dobri pogoji in občutek varnosti ter sprejetosti."*

**Če obiskuješ mladinske organizacije ali organizacije za mlade, ali si na teh aktivnostih razkril_a svojo spolno usmerjenost, spolno identiteto?
(Izberi vse odgovore, ki veljajo zate).**

Preglednica prikazuje, da je 50,7 % sodelujočih v raziskavi na aktivnostih razkrilo svojo spolno usmerjenost ali spolno identiteto. Približno 15,1 % jih je v postopku razkrivanja, medtem ko jih 11 % meni, da to ni relevantno za te aktivnosti.

Kaj mora po tvojem mnenju imeti prostor, ki je namenjen mladim na splošno, da je zate kot osebo LGBTIQ+ varen/varnejši?
(Označi vse odgovore, ki veljajo zate).

Sodelujoče_i v raziskavi so kot ključne elemente občutka varnosti v prostorih za mlade LGBTIQ+ najpogosteje (90,4 %) izpostavile_i, da se morajo zaposlene osebe pravočasno in ustrezno odzvati na vsakršno obliko nasilja. Prav tako je zelo pomembno (82,2 %), da je v hišnem redu prostora jasno zapisano, da kakršnokoli nasilje tudi na podlagi spolne usmerjenosti, spolne identitete, spolnega izraza in spolnih značilnosti ni dovoljeno. To, da v prostor zahajajo tudi druge mlade osebe LGBTIQ+ (76,7 %) in da sodelavke_ci vključno s prostovoljkami_ci uporabljajo vključujoč jezik (74,0 %) sta se prav tako izkazala za pomembna dejavnika, ki so ju izpostavile_i sodelujoče_i v raziskavi.

Kaj bi ti omogočilo, da bi kot mlada oseba LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana živila bolj vključeno?

Sodelujoče_i v raziskavi so za bolj vključeno življenje v Mestni občini Ljubljani kot osebe LGBTIQ+ predlagale_i različne spremembe. Nekatere_i so poudarile_i potrebo po večji družbeni ozaveščenosti in sprejemanju: *"Da bi bila družba sprejemajoča in ne obsojajoča, če se dva fanta držita za roke."* Druge_i so predlagale_i strožje ukrepe proti diskriminaciji in nasilju: *"Resne sankcije v primeru nasilja in diskriminacije, ničelna toleranca."* Pomemben predlog je bil tudi izboljšanje infrastrukture, kot so spolno nevtralne sanitarije: *"Več nebinarnih stranišč in aktivnosti odprtih za vse."* Nekatere_i pa so izpostavile_i potrebo po več zabavnih dogodkih in kulturnih programih za skupnost LGBTQ+: *"Rabimo opolnomočujoče in zabavne programe, ne le izobraževanj in delavnic."*

Sodelujoče_i v raziskavi so prepoznale_i spekter prostorov, namenjenih mladim v Mestni občini Ljubljana, vendar je bila ta prepoznavnost zelo raznolika. Najpogosteje so kot takšne prepoznale_i AKC Metelkova mesto, Tivoli in različne mladinske centre. Ti prostori so že znani in priljubljeni med mladimi, kar kaže na obstoj prepoznavne infrastrukture, ki nudi različne možnosti za druženje in sodelovanje v različnih dejavnostih.

Poleg tega so sodelujoče_i v raziskavi omenjale_i tudi lokale, kot so Pritličje, Mačkon in Tiffany. To kaže, da prostori za mlade niso omejeni zgolj na institucionalne in formalne prostore (kot so mladinski centri), temveč tudi na bolj vsakdanje in neformalne lokacije, kjer se mlade_i lahko srečajo in ustvarijo svojo skupnost.

Sodelujoče_i v raziskavi so kot prostore, namenjene mladim, prepoznale_i tudi športna igrišča ter kulturne in izobraževalne prostore, kot so knjižnice, muzeji in parki. To kaže, da mlade_i iščejo raznolike prostore, ki ponujajo širok spekter aktivnosti. Raznolike vrste prostorov omogočajo mladim, da se vključijo v različne oblike preživljanja prostega časa, bodisi s fizično aktivnostjo bodisi s kulturno in izobraževalno rastjo.

Hkrati pa je manjši del sodelujočih v raziskavi izjavil, da ne prepoznajo nobenih prostorov, namenjenih izključno mladim, kar lahko interpretiramo na več načinov:

- Pomanjkanje prepoznavnosti in dostopnosti določenih prostorov, kar lahko nakazuje na to, da nekatere_i mlade_i LGBTIQ+ niso seznanjene_i s tem, kje lahko preživljajo svoj prosti čas, ali pa jim ti prostori niso dostopni.
 - Pomanjkanje primerne infrastrukture, ki bi omogočila, da se prostori prepoznajo kot dejansko namenjeni mladim LGBTIQ+. To lahko pomeni tudi pomanjkanje jasnih oznak, informacij ali pa pomanjkanje specifičnih programov in aktivnosti, ki bi pritegnili mlade.
 - Možen občutek izključenosti ali neupoštevanje potreb mladih, saj morda prostori, ki so na voljo, ne ustrezajo potrebam mladinskih skupin LGBTIQ+ ali niso dostopni na način, ki bi mladim LGBTIQ+ omogočal aktivno vključevanje.
-

Rezultati raziskave nakazujejo na to, da obstaja precejšnja razlika v tem, kako mlade_i dojemajo in uporabljajo prostore v Mestni občini Ljubljana. Kljub številnim obstoječim prostorom, ki so priljubljeni med mladimi, pa je pomembno opozoriti na tiste mlade, ki jih ne prepoznajo, kar nakazuje na potrebo po večji ozaveščenosti mladih o teh prostorih in večji dostopnosti teh prostorov, da bi omogočile_i večjo vključenost vseh mladih.

60,3 % sodelujočih v raziskavi obiskuje mladinske organizacije ali organizacije za mlade, po drugi strani pa jih 39,7 % teh organizacij ne obiskuje, kar odpira prostor za razumevanje ovir in razlogov za to. Med glavnimi razlogi, ki so jih navajale_i sodelujoče_i v raziskavi, so: pomanjkanje časa, predvsem zaradi šolskih in delovnih obveznosti, nepoznavanje organizacij ali nevednost o tem, kaj bi tam počele_i. To nakazuje na to, da bi bila lahko ključna boljša promocija mladinskih organizacij, organizacij za mlade in mladinskih programov ter prilagoditev ponudbe potrebam mladih, ki imajo omejen čas za sodelovanje v aktivnostih zaradi drugih obveznosti.

Poleg tega so nekatere_i sodelujoče_i izpostavile_i, da aktivnosti niso primerne zanje ali pa jim niso zanimive. Zato bi lahko organizacije razmislile o širjenju bolj raznolikih programov, ki bi ustrezali več različnim interesnim skupinam mladih (LGBTIQ+).

Za nekatere so bile razlog za neudeležbo tudi slabe pretekle izkušnje v organizacijah, kot je na primer doživeto medvrstniško nasilje ali nasilje, povezano z identiteto LGBTIQ+, ki ni bilo ustrezno sankcionirano. To izpostavlja potrebo po boljšem zagotavljanju varnosti za mlade LGBTIQ+ v mladinskih prostorih. Pomembno je, da se v mladinskih prostorih homo-, bi-, transfobije ne sme tolerirati ter da so jasno določena pravila in politike, ki zagotavljajo vključevalno in varno okolje za vse mlade, ne glede na njihovo spolno usmerjenost, spolno identiteto ali spolni izraz. To vključuje tudi vzpostavitev ustreznih mehanizmov za obvladovanje nasilja in diskriminacije, ki bodo omogočili takojšnje ukrepanje in zaščito mladih, kar je jasno sporočilo, da diskriminacija mladih LGBTIQ+ ni sprejemljiva.

Pomembno je tudi, da smo uspele_i doseči mlade LGBTIQ+, ki obiskujejo ali so obiskovale mladinske organizacije ali organizacije za mlade, kot tudi tiste, ki jih ne obiskujejo –

in s tem dobile_i pomemben uvid v motivacijo in razloge za (ne)sodelovanje obeh skupin v aktivnostih mladinskih organizacij ali organizacij za mlade.

Osnovna motivacija za obiskovanje mladinskih organizacij ali organizacij za mlade je želja po družbeni povezanosti in iskanju prijateljev. Mnoge_i sodelujoče_i v raziskavi so izpostavile_i, da želijo spoznavati nove ljudi in se družiti v varnem prostoru, kjer lahko brezskrbno delijo svoje interese. Poleg tega nekatere_i obiskujejo mladinske organizacije ali organizacije za mlade zaradi osebnega razvoja, učenja novih veščin in psihosocialne podpore, kar kaže na širok spekter potreb, ki jih mladinske organizacije ali organizacije za mlade lahko pokrivajo.

Tiste_i sodelujoče_i v raziskavi, ki obiskujejo mladinske organizacije ali organizacije za mlade, se udeležujejo širokega spektra aktivnosti. Med najbolj priljubljenimi so družabni dogodki, kot so druženja, igranje družabnih iger in zabave, kar kaže na to, da mlade_i iščejo priložnosti za druženje in socialno povezanost. Kulturne dejavnosti, kot so razstave, koncerti, okrogle mize in gledališke predstave, so prav tako priljubljene.

50,7 % sodelujočih v raziskavi je na aktivnostih razkrilo svojo spolno usmerjenost ali spolno identiteto. To kaže na pomembno vlogo mladinskih organizacij ali organizacij z mlade kot prostorov za avtentično izražanje in sprejemanje različnih spolnih identitet.

Za v raziskavi sodelujoče mlade LGBTIQ+ je občutek varnosti v mladinskih prostorih tesno povezan s pravočasnim in ustreznim odzivom zaposlenih na nasilje, kar je izpostavilo kar 90,4 % sodelujočih v raziskavi. Menijo, da so za zagotavljanje varnega okolja ključna jasno določena pravila, ki nedvoumno opredeljujejo nesprejemljivost nasilja in diskriminacije. Takšna pravila prispevajo k ustvarjanju prostora, kjer se počutijo varno in sprejeto. Poleg tega je 74 % sodelujočih poudarilo pomembnost uporabe vključujočega jezika, ki prispeva k bolj odprti in spoštljivi komunikaciji ter spodbuja občutek pripadnosti in vključenosti vseh mladih.

Predlogi za izboljšanje življenja mladih LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana: Sodelujoče_i v raziskavi so izpostavile_i potrebo po večji družbeni ozaveščenosti in sprejemanju, da bi družba postala bolj sprejemajoča in manj obsojajoča.

Poleg tega so predlagale_i strožje ukrepe proti diskriminaciji in nasilju, vključno z ničelno toleranco. Pomemben predlog je bil tudi izboljšanje infrastrukture, kot so spolno nevtralne sanitarije in LGBTQ+ prijazni športni centri, kar kaže na potrebo po prijaznejših in dostopnejših prostorih za vse mlade, ne glede na njihovo spolno identiteto ali usmerjenost.

Za zaključek, je ključno vključiti mlade LGBTQ+ v proces oblikovanja mladinskih prostorov, saj imajo dragocene predloge, kako lahko ti postanejo bolj vključujoči, podporni in prilagojeni njihovim potrebam.

3.4. Prostori LGBTQ+ v Mestni občini Ljubljana

V tej kategoriji vprašanj smo zbirale_i podatke o poznavanju organizacije LGBTQ+, njihovem obiskovanju, razlogih za neobiskovanje, udeležbi na aktivnostih organizacij LGBTQ+, motivaciji mladih LGBTQ+ za sodelovnje z organizacijami LGBTQ+ ter njihovih pričakovanjih do organizacij LGBTQ+.

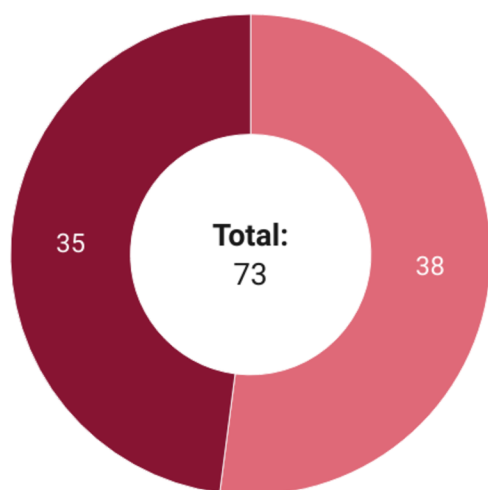
Katere organizacije LGBTQ+ v Mestni občini Ljubljana poznaš (npr. različna društva)?

Sodelujoče_i v raziskavi so kot najbolj prepoznavne orgnizacije LGBTQ+ v Mestni občini Ljubljana navedle_i Legebitro, TransAkcijo, Društvo DIH in Društvo Parada ponosa. Pogosto so omenjeni tudi ŠKUC, Moja mavrica in Out in Slovenia.

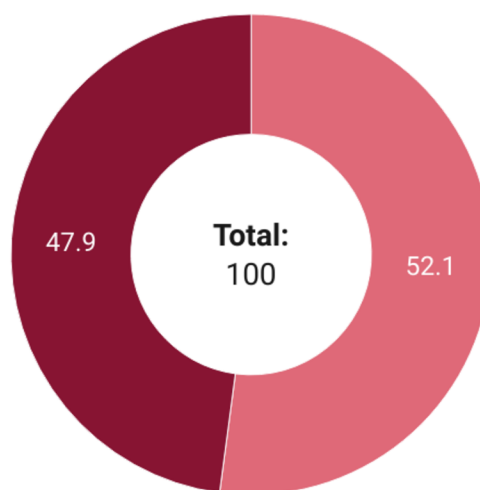
Nekatere_i so izpostavile_i še Kvartir in Kulturni center Q ter specifične prostore, povezane s skupnostjo LGBTQ+, kot sta prostora Tiffany in Monokel. Hkrati je nekaj sodelujočih v raziskavi zapisalo, da ne poznajo nobenih organizacij LGBTQ+ v Mestni občini Ljubljana.

Ali obiskuješ, katero od organizacij LGBTIQ+?

Da Ne

Absolutno število

Delež

Malo več kot polovica (52,1 %) sodelujočih v raziskavi obiskuje vsaj katero od organizacij LGBTIQ+, medtem ko jih 47,9 % teh organizacij ne obiskuje.

Če NE obiskuješ nobene od organizacij LGBTIQ+, zakaj ne?

Sodelujoče_i v raziskavi, ki ne obiskujejo organizacij LGBTIQ+, kot razloge najpogosteje navajajo pomanjkanje časa in interesa: *"Nimam časa in interesa."* Pogosto so zapisale_i tudi, da teh organizacij ne poznajo: *"Ker jih ne poznam."* Nekatere_i ne čutijo potrebe po vključevanju: *"Nikoli nisem čutil potrebe po temu."* Posebno izstopajo komentarji o občutku izključenosti: *"Kot biseksualna oseba v razmerju s partnerjem drugega spola se počutim izbrisano iz pripadnosti LGBTIQ+ skupnosti."* Kritični glasovi so opozorili na pomanjkanje dodane vrednosti ali zanimivih vsebin: *"Vsebinska, ki jo ponujajo, mi ni zanimiva,"* in na izključujoč odnos: *"Zdi se mi izključujoče."* Nekatere_i so se odvrnile_i od obiskovanja tovrstnih organizacij zaradi izčrpanosti od aktivizma: *"Ker sem se naveličal aktivizma."*

Če obiskuješ organizacije LGBTIQ+, katerih njihovih aktivnosti, programov, projektov, dogodkov se udeležuješ?

Sodelujoče v raziskavi, ki obiskujejo organizacije LGBTIQ+, se udeležujejo raznovrstnih aktivnosti. Med najbolj priljubljenimi so družabni dogodki, kot so zabave, pikniki, večeri kvirovskih iger in kulturni večeri: *"Družabni ustvarjalni dogodki. Glasba, performans in žur."* Pogosto obiskujejo tudi delavnice, predavanja in pogovorne skupine, osredotočene na tematike LGBTQ+: *"Pogovorne skupine glede kvir tematik, ustvarjalne delavnice, pikniki, izmenjevalnice."* Nekatere_i se vključujejo v bolj aktivistične dejavnosti: *"Protesti, parada ponosa, delavnice, priprave transparentov."* Pomemben del aktivnosti vključuje preventivno delovanje: *"Psihosocialno svetovanje in testiranje na SPO⁴."* Kulturni dogodki, kot so razstave, koncerti in predstave drag, prav tako privabljajo številne sodelujoče_i v raziskavi.

Če obiskuješ aktivnosti programe in/ali dogodke organizacij LGBTIQ+, kaj je tvoja osnovna motivacija, da se jih udeležuješ?

Sodelujoče_i v raziskavi kot osnovno motivacijo za udeležbo na aktivnostih organizacij LGBTIQ+ najpogosteje navajajo iskanje skupnosti, socializacijo in občutek pripadnosti: *"Da sem v množici sebi podobnih ljudi, se počutim vključeno, uživam v LGBT kulturi."* Veliko jih poudarja željo po spoznavanju novih ljudi in grajenju varnega prostora: *"Druženje z ljudmi, pred katerimi sem lahko jaz 'jaz'."* Pomembna motivacija je tudi možnost učenja in povezovanja z vsebinami LGBTQ+: *"Nagovarjajo me vsebine, s katerimi se ukvarjajo, želim izvedeti več."* Nekatere_i se udeležujejo dogodkov za psihosocialno podporo ali zabavo v varnem okolju: *"Za 'clubbing' pa zabava in ples, saj se le v prostorih društva Q počutim zares varno pri teh aktivnostih."* Izstopajo tudi odgovori o osebni rasti: *"Odpravljanje 'internal homophobia', ki jo občasno občutim do sebe."*

⁴Spolno prenosljive okužbe ali SPO so okužbe, ki se z ene osebe na drugo prenašajo med nezaščitenim spolnim odnosom.

Katerih aktivnosti bi se še rad_a udeleževal_a, pa jih po tvojem mnenju v organizacijah LGBTIQ+, ki delujejo v Mestni občini Ljubljana ni?

Sodelujoče_i v raziskavi so izrazile_i željo po razširitvi aktivnosti organizacij LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana. Izpostavile_i so potrebo po bolj raznolikih dogodkih, kot so *"Queer book club"*, športne skupine, več druženj na prostem in tematskih večerov, kot so *"viewing parties"* za televizijsko oddajo Drag Race⁵ ali Pesem Evrovizije. Nekatere_i so izpostavile_i specifične interese, kot so *"BDSM delavnice, poly delavnice/munches"* in ročna dela, na primer šivanje in kvačkanje: *"Bralni klub ali handcraft klub."* Opozorile_i so tudi na pomanjkanje aktivnosti za specifične skupine, kot so biseksualne osebe, nebinarne osebe ali posameznice_ki z različnimi zmožnostmi: *"Dogodki namenjeni hendikepiranim kvir osebam."* Predlagale_i so tudi več kariernih izobraževanj in podpornih skupin za osebe v procesu tranzicije: *"Podporne skupine za osebe v procesu tranzicije, vrstniška podpora."* Prav tako so izrazile_i potrebo po alternativnih dogodkih, več glasbenih priložnostih in bolj vključujočih prostorih za družine.

Prostori LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana vključujejo širok spekter prepoznanih organizacij. Kljub temu pa nekaj sodelujočih v raziskavi ne pozna nobene organizacije, kar kaže na potrebo po večji vidnosti teh prostorov in boljšem informiranju o obstoju in dostopnostih teh prostorov.

Približno polovica sodelujočih v raziskavi obiskuje vsaj eno organizacijo LGBTIQ+, približno polovica pa jih teh prostorov ne obiskuje. Podatek o tej razporeditvi je dragocen, saj omogoča vpogled v izkušnje tistih, ki so že del teh prostorov, in tistih, ki ostajajo zunaj njih.

⁵RuPaul's Drag Race je resničnostna televizijska oddaja tekmovalne narave, ki v svoj fokus postavlja kraljice preobleke, večinoma iz ZDA. Oddaja je zasnovana kot parodija resničnostnih tekmovalnih oddaj in je s časom pridobila lastno identiteto in postala globalni fenomen.

Sodelujoče_i v raziskavi so kot glavne razloge za neobiskovanje navedle_i: pomanjkanje časa in interesa ter nepoznavanje organizacij. Nekatere_i sodelujoče_i v raziskavi ne čutijo potrebe po vključevanju, druge_i pa so opozorile_i na občutek izključenosti, na primer zaradi izbrisa biseksualnih identitet ali izključevalnih odnosov v sami skupnosti. Kritični glasovi so izpostavili tudi pomanjkanje zanimivih vsebin in izčrpanost od aktivizma, kar kaže na potrebo po bolj raznolikih in vključujočih pristopih.

Tiste_i, ki obiskujejo organizacije LGBTIQ+, so aktivne_i v širokem naboru dejavnosti. Med najbolj priljubljenimi so družabni dogodki, kot so zabave, pikniki in druženja, ter kulturni večeri, kot so koncerti in predstave drag. Prav tako se udeležujejo delavnic, predavanj in pogovornih skupin, osredotočenih na tematike LGBTIQ+, kot tudi psihosocialnega svetovanja, testiranj na SPO ter aktivističnih dejavnosti, vključno s protesti in pripravo parad ponosa. Ti prostori nudijo tudi priložnosti za osebno rast, spoznavanje novih ljudi ter grajenje občutka varnosti in pripadnosti.

Sodelujoče_i v raziskavi so izrazile_i željo po še večji raznolikosti dogodkov, na primer bralnih klubih, športnih skupinah, druženjih na prostem in tematskih večerih LGBTIQ+. Izpostavljena je bila potreba po dogodkih za specifične skupine, kot so npr. biseksualne osebe, in po podpornih skupinah za osebe v procesu tranzicije. Sodelujoče_i v raziskavi so izpostavile_i še željo po alternativnih dogodkih, več glasbenih priložnostih in prostorih za mavrične družine.

Rezultati kažejo na pomembnost vključevanja mladih v načrtovanje in oblikovanje prostorov LGBTIQ+, da se ti prilagodijo njihovim potrebam ter zagotavljajo varnost, raznolikost in občutek pripadnosti.

Zanimiva, a tudi pričakovana, je razlika med motivacijo za obisk in vključevanje mladih LGBTIQ+ v mladinske organizacije in organizacije za mlade na eni strani ter organizacije LGBTIQ+ na drugi. Čeprav so si razlogi za obisk v osnovi podobni, izstopa ena ključna razlika. Organizacije LGBTIQ+ so v prvi vrsti prostor, ki mladim omogoča razvoj in podporo pri oblikovanju in sprejemanju njihove identitete LGBTIQ+. S tem se jim zagotavlja okolje, v katerem so sprejete_i in podprte_i

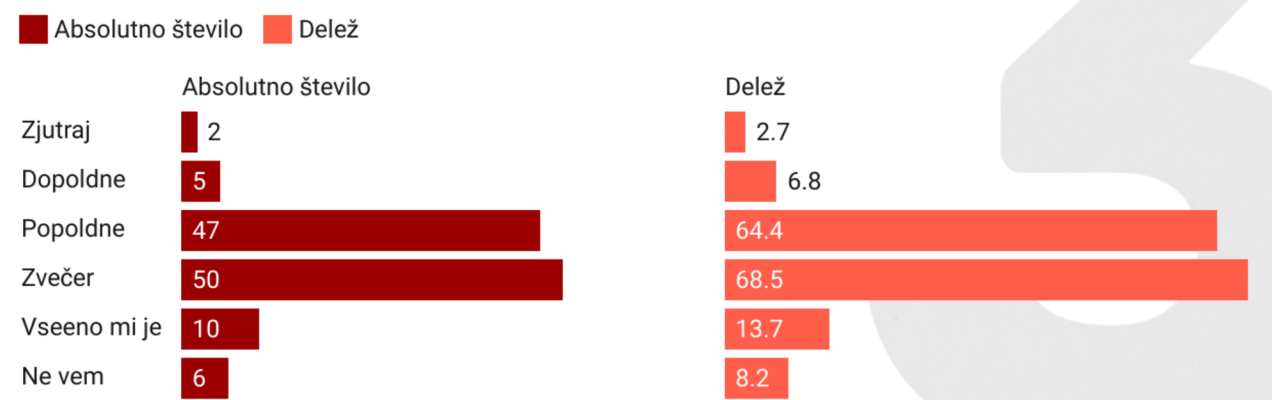
pri svojem osebnem razvoju, kar je še posebej pomembno za mlade, ki se soočajo z vprašanji, povezanimi s spolno identiteto in usmerjenostjo. Organizacije LGBTIQ+ tako ne zagotavljajo le prostora za socializacijo, ampak imajo ključno vlogo pri spodbujanju samosprejemanja in osebne rasti, kar je temeljni del razvoja zadovoljujoče identitete.

Istočasno pa je pomembno, da mladinske organizacije in organizacije za mlade aktivno delajo na vključevanju in podpiranju mladih LGBTIQ+, saj so te skupine pogosto spregledane v splošnih programih. Mladinske organizacije in organizacije za mlade nagovarjajo širšo populacijo mladih z različnimi interesi, vendar morajo prilagoditi svoje vsebine in aktivnosti tako, da upoštevajo specifične potrebe mladih LGBTIQ+.

3.5. Udeležba na različnih aktivnostih in/ali dogodkih v Mestni občini Ljubljana

V tej kategoriji vprašanj smo zbirale_i podatke o tem, kdaj bi se mlade_i LGBTIQ+ najraje udeleževale_i aktivnosti, kateri dan v tednu, kako pogosto se jih trenutno udeležujejo, kako se odločajo, katerih dogodkov in aktivnosti se bodo udeležile_i, katerih ne, ter kje pridobivajo informacije o tovrstnih dogodkih.

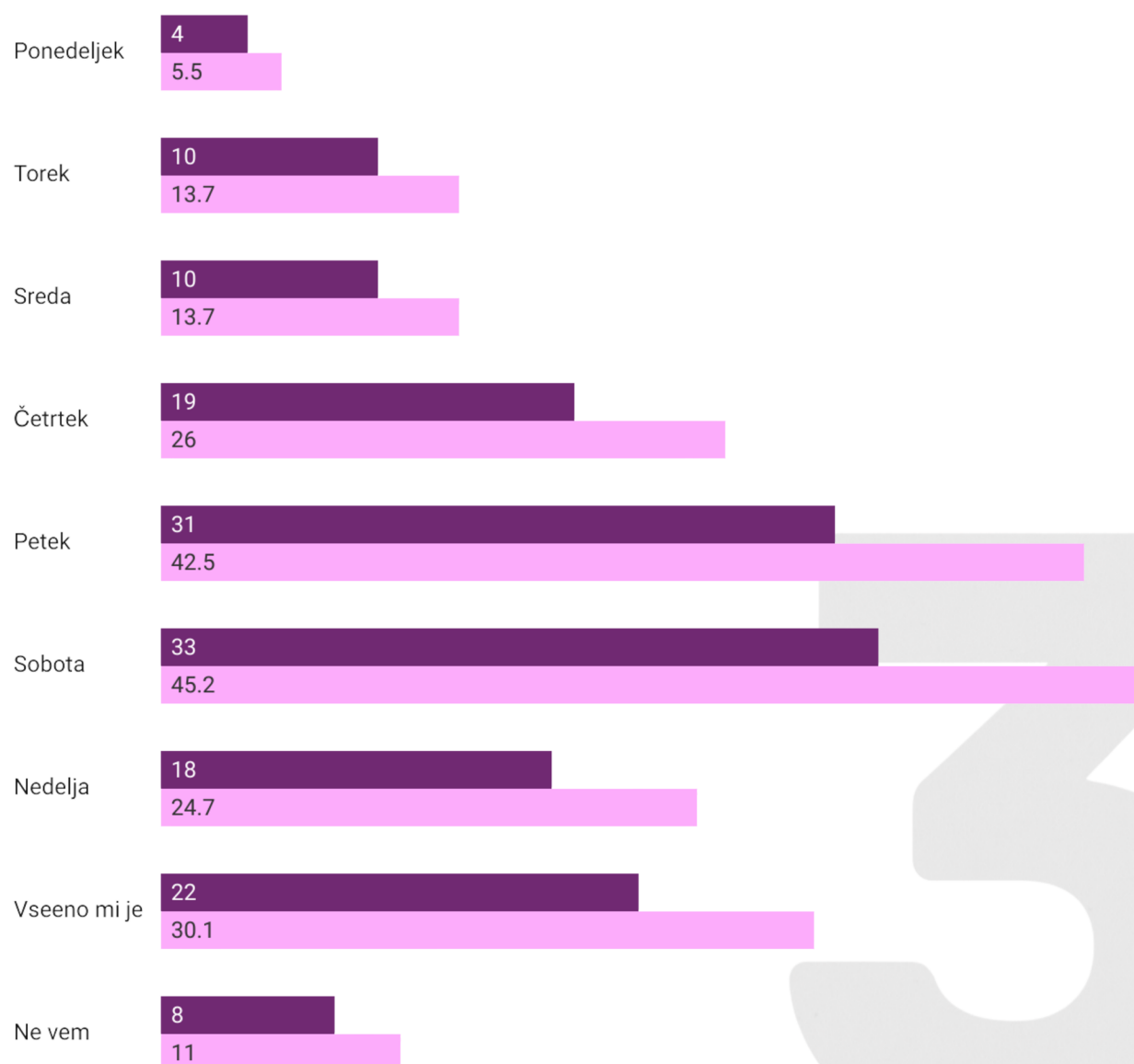
Kdaj se najraje udeležuješ ali bi se najraje udeleževal_a aktivnosti, dogodkov, delavnic, izobraževanj ...? (Označi od enega do največ treh odgovorov, ki veljajo zate.)

Preglednica prikazuje, da sodelujoče_i v raziskavi najraje obiskujejo aktivnosti v popoldanskih ali večernih urah. Dopoldanske aktivnosti so manj priljubljene, saj jih je izbral le manjši delež sodelujočih v raziskavi (6,8 %). Nekatere_i sodelujoče_i izražajo fleksibilnost in navajajo, da jim čas v dnevu ni pomemben (13,7 %).

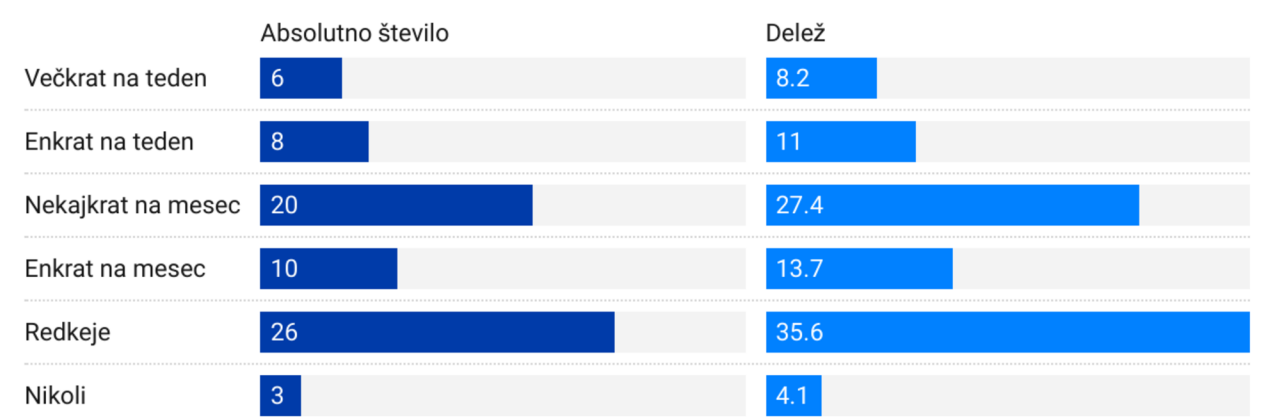
Kateri dan v tednu se najraje udeležuješ ali bi se najraje udeleževal_a aktivnosti, dogodkov, delavnic, izobraževanj...?
(Označi od enega do največ treh odgovorov, ki veljajo zate).

Absolutno število Delež

Preglednica prikazuje, da sodelujoče_i v raziskavi najraje obiskujejo aktivnosti proti koncu tedna, pri čemer je petek najbolj priljubljen (42,5 %), sledi sobota z 42 %. Ponedeljek, torek in sreda so za sodelujoče v raziskavi manj zaželeni možnosti.

Kako pogosto se udeležuješ dogodkov, namenjenih mladim (npr. koncerti, zabave, kulturne prireditve, športni dogodki itd.)?

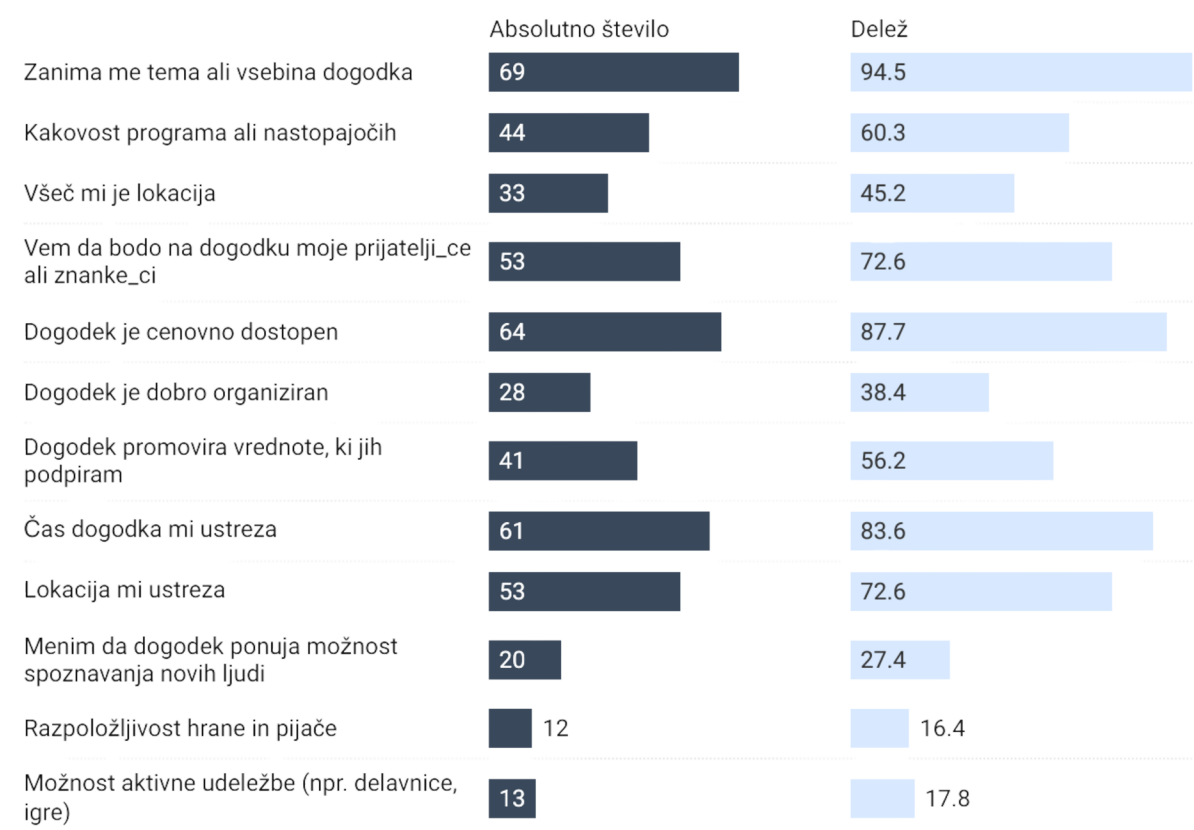

Preglednica prikazuje, da se večina sodelujočih v raziskavi dogodkov za mlade udeležuje občasno. Največji delež (35,6 %) se jih udeležuje manj kot enkrat mesečno, sledijo tiste_i, ki se dogodkov udeležujejo nekajkrat na mesec (27,4 %), enkrat na mesec (13,7 %) in enkrat na teden (11,0 %).

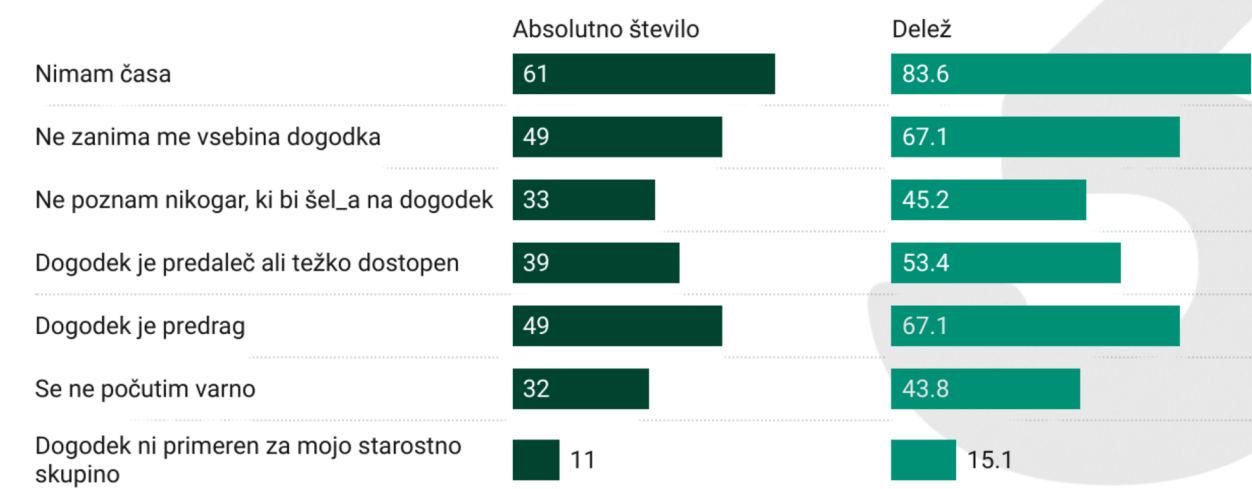
Kako se odločaš, ali se boš udeležil_a določenega dogodka?

Katere dejavnike upoštevaš pri tej odločitvi?

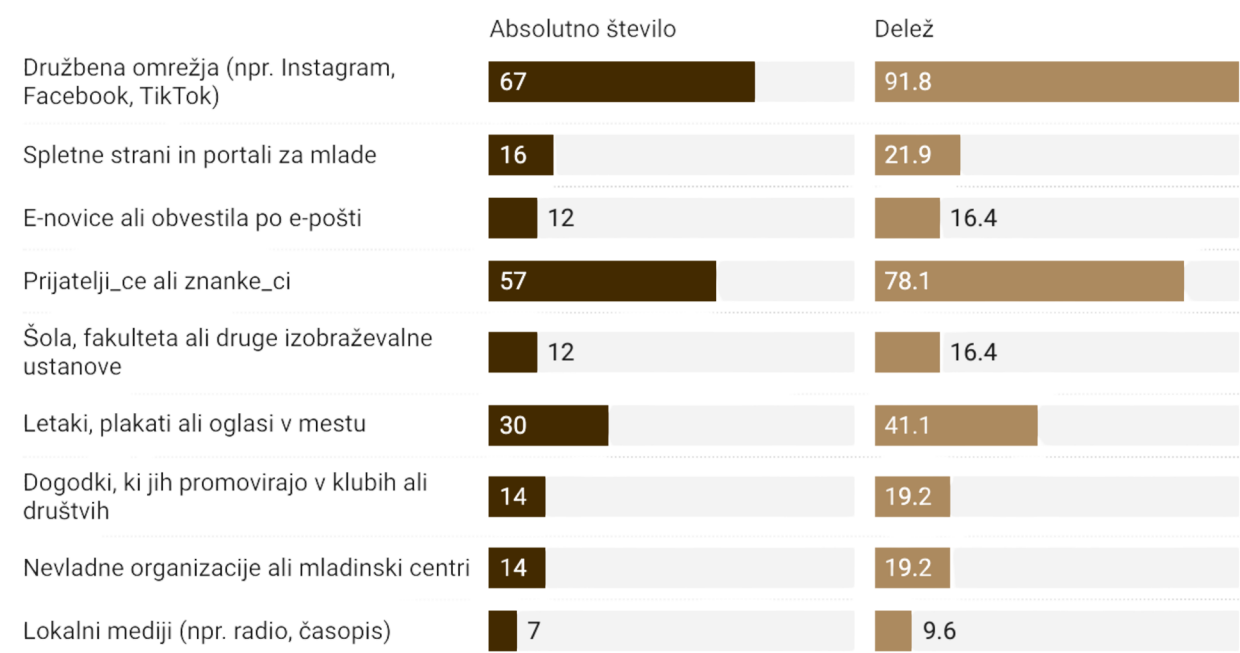
Preglednica prikazuje, da sodelujoče_i v raziskavi pri odločitvi za udeležbo na dogodku najpogosteje upoštevajo temo oz. vsebino dogodka (94,5 %) in cenovno dostopnost (87,7 %). Med pomembnejšimi dejavniki so še čas (83,6 %) oz. lokacija (72,6 %) dogodka in prisotnost prijateljic_ev oz. znank_cev (72,6 %).

Kaj najpogosteje vpliva na tvojo odločitev, da se dogodka ne udeležiš?

Preglednica prikazuje, da sodelujoče_i v raziskavi najpogosteje ne obiščejo dogodka zaradi pomanjkanja časa (83,6 %). Med pomembnejšimi razlogi sta še nezanimiva vsebina in cenovna nedostopnost (oboje 67,1 %).

Kje se najpogosteje informiraš o dogodkih in aktivnostih za mlade, ki te zanimajo?

Preglednica prikazuje, da se večina sodelujočih v raziskavi o dogodkih in aktivnostih za mlade najpogosteje informira na družbenih omrežjih (91,8 %). Sledijo priporočila prijateljic_ev, ki jih kot glavni vir informacij navaja 78,1 % sodelujočih v raziskavi.

Sodelujoče_i v raziskavi najraje obiskujejo dogodke in aktivnosti v popoldanskih ali večernih urah, saj so ti termini najbolj priljubljeni.

Ko gre za dni v tednu, sta petek in sobota najbolj priljubljena dneva za udeležbo na dogodkih, saj ju je izbralo skoraj 85 % sodelujočih v raziskavi, kar kaže na večjo časovno prilagodljivost mladih ob koncih tedna.

Sodelujoče_i v raziskavi se dogodkov za mlade udeležujejo predvsem občasno. Največji delež (35,6 %) se dogodkov udeležuje manj kot enkrat mesečno, sledijo tiste_i, ki se dogodkov udeležujejo nekajkrat na mesec (27,4 %).

Ta razporeditev kaže, da mlade_i še vedno iščejo priložnosti za sodelovanje, vendar je njihova udeležba pogosto občasna tudi zaradi drugih obveznosti.

Pri odločanju za udeležbo na dogodku so sodelujoče_i v raziskavi najpogosteje pozorne_i na vsebino dogodka (94,5 %) in cenovno dostopnost (87,7 %). Pri tem je pomembno upoštevati, da se pod cenovno dostopnost ne uvrščajo le dogodki, kot so klasični mladinski dogodki (delavnice, srečanja, pogovorni krogi), temveč tudi dogodki, ki jih mlade_i LGBTIQ+ prepoznajo kot relevantne za svojo skupnost, kot so koncerti, filmske projekcije, zabave in drugi tovrstni dogodki, kjer so vstopnine pogosto ovira za udeležbo.

Razlogi, zakaj sodelujoče_i v raziskavi ne obiščejo dogodka, so predvsem pomanjkanje časa (83,6 %), nezanimiva vsebina (67,1 %) in cenovna nedostopnost (67,1 %). To nakazuje, da so mlade_i pogosto omejene_i s časom, hkrati pa pričakujejo relevantne in cenovno dostopne vsebine, da bi se odločile_i za udeležbo. Kot že omenjeno zgoraj, je treba pri tem upoštevati, da mlade_i kot "mladinske" dogodke prepoznajo tudi koncerte, zabave, filmske projekcije in podobne aktivnosti, kjer višina vstopnine lahko predstavlja oviro za obisk.

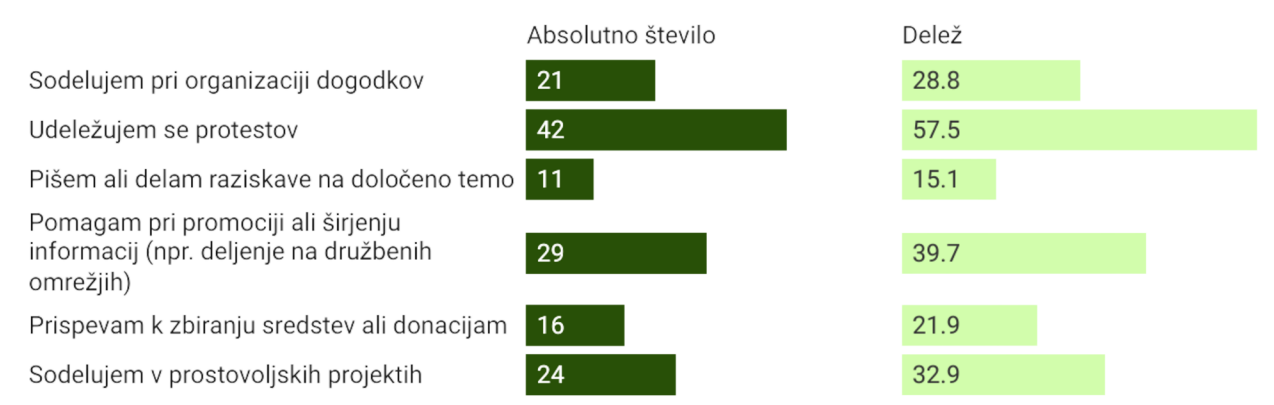
Večina sodelujočih v raziskavi se o dogodkih in aktivnostih za mlade najpogosteje informira na družbenih omrežjih (91,8 %), kar kaže na pomen teh kanalov za doseganje mladih. Priporočila prijateljic_ov, znank_cev so drugi najpogostejši vir informacij, saj jih kot vir navaja 78,1 % sodelujočih, kar kaže na pomembnost socialnih mrež in osebnih priporočil pri informiranju o aktivnostih.

Podatki kažejo, da so dejavniki, kot so čas, cenovna odstopnost, vsebina in lokacija dogodkov, za sodelujoče v raziskavi ključni pri odločanju o (ne)udeležbi na aktivnostih. Prav tako se kaže pomembnost obveščanja in promocije po sodobnih kanalih, kot so družbena omrežja, in s priporočili prijateljic_ov, znank_cev.

**Kdaj se najraje udeležuješ ali bi se najraje udeleževal_a aktivnosti, dogodkov, delavnic, izobraževanj...?
(Označi od enega do največ treh odgovorov, ki veljajo zate).**

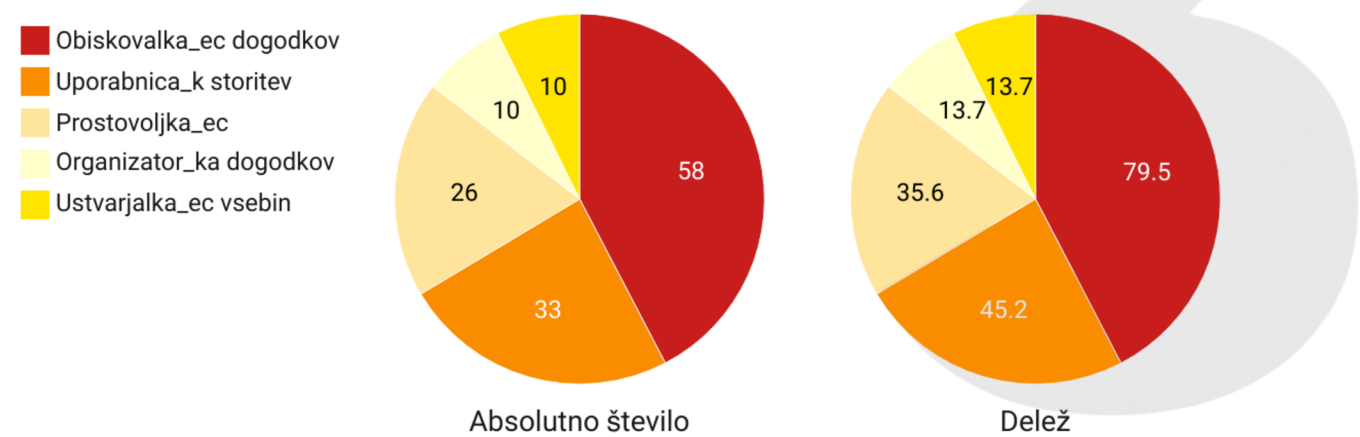
V tej kategoriji vprašanj smo zbirale_i podatke o načinih vključevanja mladih LGBTIQ+, vlogah, v katerih se vključujejo v različne mladinske aktivnosti in/ali projekte, družbenih vprašanjih, ki jih najbolj zanimajo, njihovi motivaciji ter njihovih predlogih, kako bi lahko Mestna občina Ljubljana bolje podprla mlade LGBTIQ+ oziroma njihovo vključevanje v različne mladinske aktivnosti in/ali projekte v Mestni občini Ljubljana.

Kako se vključuješ v družbene aktivnosti in/ali projekte? Kaj običajno počneš?

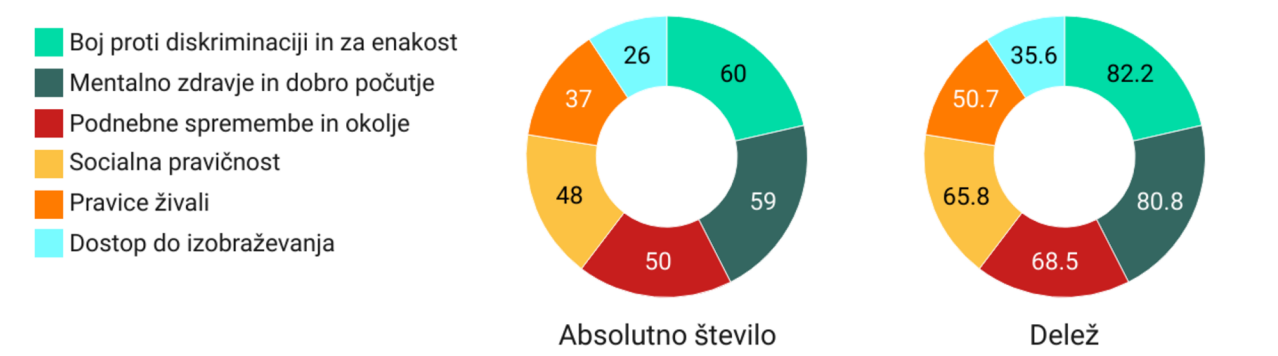
Preglednica prikazuje raznoliko vključenost sodelujočih v raziskavi v družbene aktivnosti in projekte. Največji delež (57,5 %) se jih udeležuje protestov. Pri promociji oz. širjenju informacij sodeluje 39,7 % sodelujočih v raziskavi, 32,9 % jih sodeluje v prostovoljskih projektih, medtem ko jih 28,8 % sodeluje pri organizaciji dogodkov.

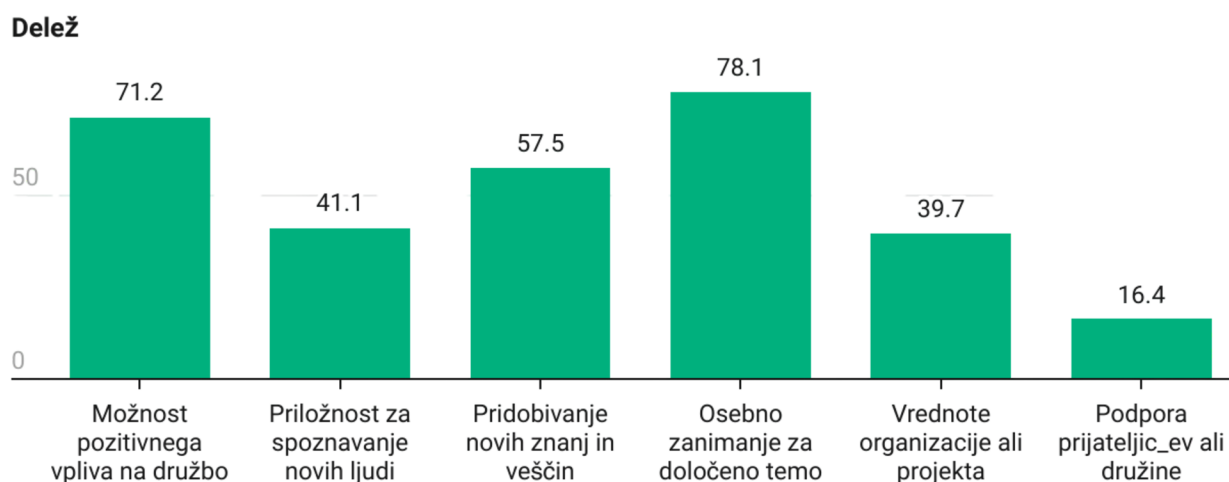
V katerih vlogah se običajno vključuješ v aktivnosti in/ali projekte?

Preglednica prikazuje, da se sodelujoče_i v raziskavi v aktivnosti in projekte najpogosteje vključujejo kot obiskovalke_ci dogodkov (79,5 %). Nekaj manj kot polovica (45,2 %) se jih v dogodke vključuje kot uporabnica_k storitev, dobra tretjina (35,6 %) pa kot prostovoljka_ec.

V katerih vlogah se običajno vključuješ v aktivnosti in/ali projekte?

Preglednica prikazuje, da sodelujoče v raziskavi pri vključevanju v aktivnosti in projekte najbolj pritegne osebno zanimanje za določeno vsebino (78,1 %) in možnost pozitivnega vpliva na družbo (71,2 %). Več kot polovica sodelujočih (57,5 %) je izbrala pridobivanje novih veščin in znanj, medtem kot jih je okoli 41,1 % izpostavilo priložnost za spoznavanje novih ljudi in 39,7 % vrednote organizacije ali projekta.

Kako bi po tvojem mnenju Mestna občina Ljubljana lahko bolje podprla mlade LGBTIQ+ pri vključevanju v različne mladinske aktivnosti in/ali projekte?

Sodelujoče_i v raziskavi izpostavljajo različne predloge, kako bi Mestna občina Ljubljana lahko bolje podprla mlade LGBTIQ+ pri vključevanju v aktivnosti. Poudarjena je potreba po več avtonomnih prostorih in cenovni dostopnosti: *"Manj gentrifikacije, več avtonomnih prostorov."* Nekatere_i predlagajo ničelno toleranco do nasilja in večjo usposobljenost oseb, ki delajo z mladimi: *"Opozorila bi, da tudi če je nekdo sam pripadnik LGBTIQ+ skupnosti, to ne pomeni, da ima veščine za podporo mladim."*

Pomembna je tudi promocija dogodkov: *"Več plakatov in širjenja novic po mestu, saj nas veliko sploh ne ve, ko se kaj dogaja."* Sodelujoče_i v raziskavi prav tako poudarjajo potrebo po višji finančni podpori za raznolike organizacije in manjši obremenitvi z birokracijo: *"Več denarja in prostori, ki jih mladi lahko uporabljajo za vaje."* Ob tem predlagajo vidnost simbolov, kot so zastave LGBTQ+ v mestu, in večjo medijsko podporo: *"Da v medijih več izpostavlja sprejemanje LGBTQ+ skupnosti."*

Pri načinih vključevanja v različne mladinske aktivnosti in projekte v Mestni občini Ljubljana je razvidno, da so sodelujoče_i v raziskavi močno vključene_i v družbene dejavnosti, zlasti proteste, ki jih redno obiskuje 57,5 % sodelujočih v raziskavi. Sodelovanje pri promociji in širjenju informacij je prav tako pogosto, saj se tega loti 39,7 % sodelujočih v raziskavi, medtem ko jih 32,9 % sodeluje v prostovoljskih projektih, 28,8 % pa pri organizaciji dogodkov. To kaže na širok spekter načinov vključevanja in angažiranja mladih v družbenih procesih.

Sodelujoče_i v raziskavi se v aktivnosti in projekte vključujejo predvsem kot obiskovalke_ci dogodkov (79,5 %), hkrati pa precejšen delež sodeluje tudi kot uporabnice_ki storitev (45,2 %) ali prostovoljke_ki (35,6 %). To kaže na raznolikost načinov angažiranja, ki mladim mogočajo različne načine sodelovanja glede na njihove interese in zmožnosti.

Zanimanje za teme, kot so boj proti diskriminaciji in za enakost (82,2 %), duševno zdravje in dobro počutje (80,8 %), podnebne spremembe in okolje ter socialna pravičnost, odraža pomembnost vrednot, ki jih mladi iščejo v aktivnostih. Poudarek na teh temah kaže, da so mlade_i visoko ozaveščene_i o globalnih izzivih, hkrati pa želijo biti vključene_i v projekte, ki prispevajo k pozitivnim spremembam v družbi.

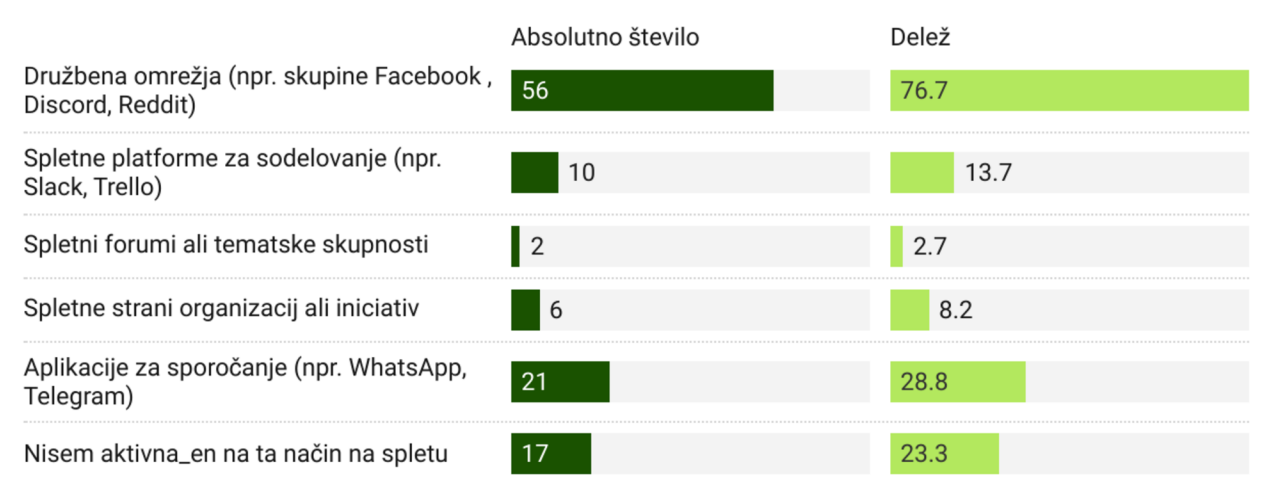
Motivacija za vključevanje v aktivnosti in projekte je pri sodelujočih v raziskavi najpogostejše povezana z osebnim zanimanjem za določeno vsebino (78,1 %) in željo po pozitivnem vplivu na družbo (71,2 %). To kaže, da so mlade_i motivirane_i predvsem zaradi lastnih interesov in želje po prispevanju k širši družbeni koristnosti. Pridobivanje novih veščin in znanj je prav tako pomemben dejavnik za vključevanje (več kot polovica sodelujočih v raziskavi), kar kaže na naraščajočo potrebo mladih po osebnem in profesionalnem razvoju. Pomembne dejavnike predstavljajo tudi priložnosti za spoznavanje novih ljudi (41,1 %) ter vrednote organizacij ali projektov (39,7 %), kar dodatno kaže na pomembnost skupnosti in povezanosti z drugimi.

Ti rezultati kažejo, da so mlade_i lahko zelo motivirane_i za sodelovanje v aktivnostih, ki ustrezajo njihovim vrednotam in interesom, ter da je ključnega pomena, da so mladinske dejavnosti in projekti oblikovani tako, da spodbujajo osebni razvoj, družbeno povezanost in družbeno odgovornost.

3.7. Načini vključevanja in organiziranja na spletu

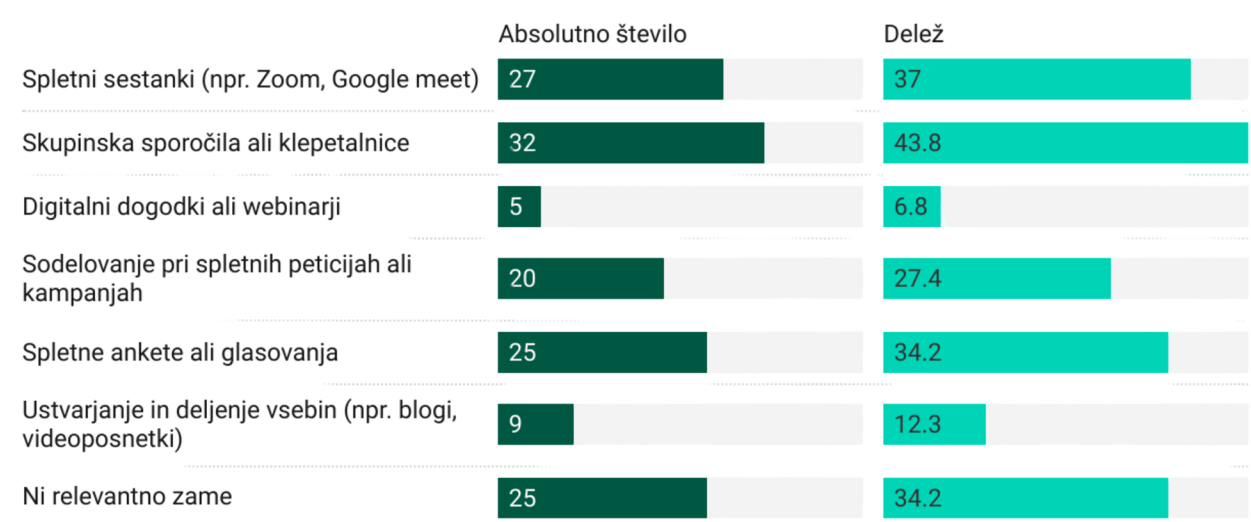
V tej kategoriji vprašanj smo zbirale_i podatke o spletnih prostorih, kjer se mlade_i LGBTIQ+ organizirajo, o oblikah njihovega organiziranja in temah, ki jih najpogosteje obravnavajo.

Kje na spletu se najpogosteje organiziraš za različne aktivnosti in/ali projekte (npr. dogodke, kampanje, skupinske projekte)?

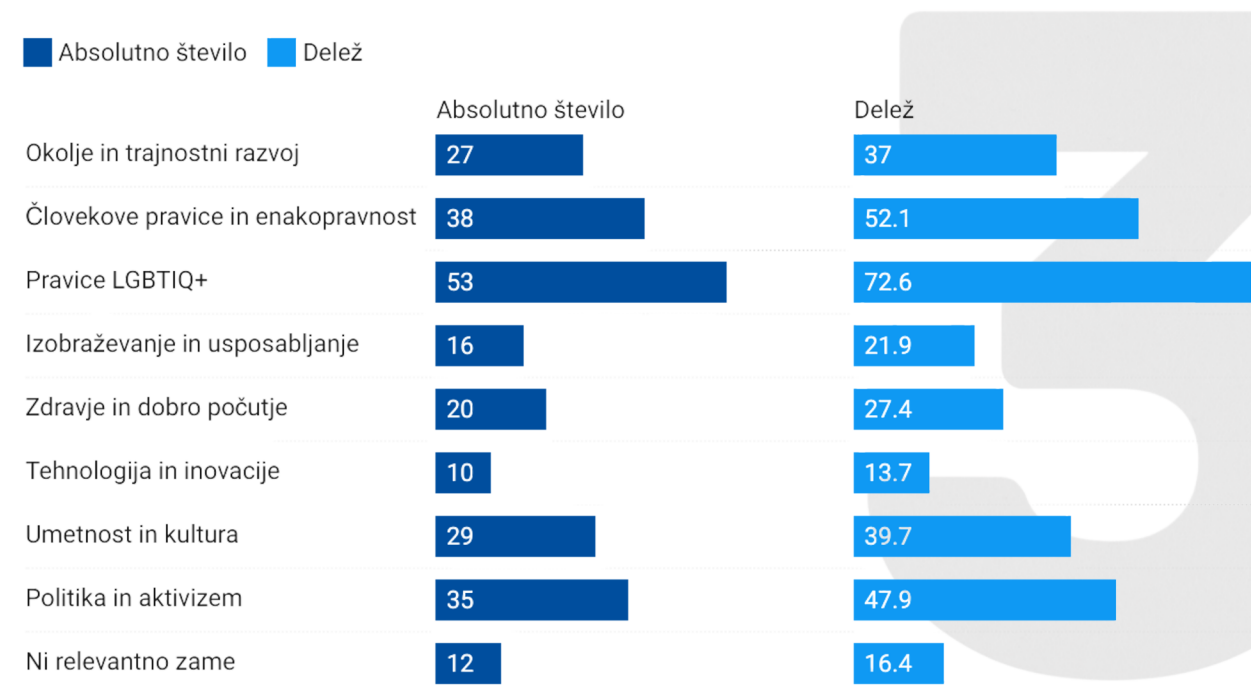
Preglednica prikazuje, da se sodelujoče_i v raziskavi daleč najpogosteje organizirajo na družbenih omrežij, kot so Facebook, Discord ali Reddit, kar je navedlo 76,7 % sodelujočih. Sledi uporaba aplikacij za neposredno sporočanje, kot sta WhatsApp in Telegram, ki ju uporablja 28,8 % sodelujočih v raziskavi. Po drugi strani jih 23,3 % sporoča, da niso aktivne_i na ta način na spletu.

V kakšni obliki se najpogosteje organiziraš za spletne aktivnosti in/ali projekte?
Označi vse, kar velja zate.

Preglednica prikazuje, da se sodelujoče_i v raziskavi za spletne aktivnosti in projekte najpogosteje organizirajo na aplikacijah za skupinska sporočila ali v klepetalnicah (43,8 %). 37 % jih za to uporablja spletne sestanke (Zoom, Google meet), 34,2 % spletne ankete in glasovanja, 27,4 % pa sodelovanje pri spletnih peticijah ali kampanjah.

Katere teme najpogosteje obravnavaš ali te zanimajo pri spletnih aktivnostih in/ali projektih?
Označi vse, kar velja zate.

Preglednica prikazuje, da sodelujoče v raziskavi pri spletnih aktivnostih in projektih najpogosteje zanimajo teme, povezane s pravicami skupnosti LGBTQ+ (72,6 %). Z 51,2 % sledijo človekove pravice in enakopravnost, z 47,9 % pa politika in aktivizem. 39,7 % sodelujočih v raziskavi navaja umetnost in kulturo ter 37 % okoljska vprašanja kot temi, ki jih zanimata.

Za kategorijo "Načini vključevanja in organiziranja na spletu" se je izkazalo, da so družbena omrežja (Facebook, Discord, Reddit) glavni način organiziranja za večino, saj jih uporablja kar 76,7 % sodelujočih v raziskavi. To nakazuje, da mlade_i raje kot ostala orodja za spletno organiziranje uporabljajo spletne platforme, ki omogočajo hitro povezovanje in komunikacijo v večjih skupinah.

Kot načine vključevanja v spletne aktivnosti sodelujoče_i v raziskavi najpogosteje uporabljajo skupinske klepetalnice (43,8 %) ali spletne sestanke (37 %). Uporaba spletnih anket, glasovanj in peticij (34,2 % in 27,4 %) prav tako kaže na usmerjenost k participaciji in aktivnemu sodelovanju v spletnih skupnostih, še posebej pri oblikovanju mnenj in sprejemanju odločitev.

Pri tematikah spletnih aktivnosti se sodelujoče_i v raziskavi največkrat zanimajo za pravice skupnosti LGBTQ+ (72,6 %), kar je lahko povezano z iskanjem podpore in širjenjem ozaveščenosti v povezavi z vprašanji LGBTQ+. Med drugim so zelo prisotne tudi teme, kot so človekove pravice in enakopravnost (51,2 %) ter politika in aktivizem (47,9 %), kar kaže na globoko zavezanost sodelujočih v raziskavi k boju za pravičnost in enakost.

Rezultati nakazujejo na to, da se mlade_i, zlasti osebe LGBTQ+, po spletu vključujejo v aktivnosti, ki so osredotočene na pravice, enakost in družbene spremembe, hkrati pa so vedno bolj aktivne_i pri organiziranju in sodelovanju na različnih spletnih platformah. To odraža pomembnost spletnega prostora kot podpornega orodja za širjenje vrednot ter omogočanje participacije v sodobnih družbenih in političnih gibanjih.

Na koncu, ali bi radi kaj dodal_a in/ali delil_a z nami v zvezi s temami, obravnavanimi v tem vprašalniku?

Nekatere_i sodelujoče_i v raziskavi so izpostavile_i potrebo po večji vidnosti simbolov LGBTQ+ v javnih prostorih: *"LGBTQ+ zastave razobešene po mestu, javnih ustanovah, v prostorih javnih ustanov."* Kritično so se izrazile_i tudi o učinkovitosti *"LGBTQ prijaznih"* certifikatov, saj so imele_i negativne izkušnje z osebami v zdravstvenih zavodih: *"Ali certifikat LGBTQ prijazno res deluje? Pri moji osebni zdravnici v ZD Ljubljana Center ne."* Prav tako so opozorile_i na potrebo po večjem in inovativnejšem kulturnem programu v Mestni občini Ljubljana, posebej za skupnost LGBTQ+: *"Ljubljana rabi več kvalitetnega in inovativnega kulturnega programa nasploh. Kot queeri, je naša dolžnost da smo na čelu teh inovacij."*

4. Zaključki

Raziskava o življenju in potrebah mladih LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana je bila izvedena z namenom, da pridobimo jasnejši vpogled v aktualne potrebe te specifične skupine mladih, lažje prepoznamo praznine v obstoječih podpornih aktivnostih ter razvijemo strategije za boljše vključevanje in podporo mladim LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana. Iz raziskave smo pridobile_i nekaj dragocenih informacij o tem, kaj mlade_i LGBTIQ+ potrebujejo, kakšna je njihova motivacija za vključevanje v različne aktivnosti ter katere ovire zaznavajo pri dostopu do obstoječih programov in storitev.

Vendar pa je treba opozoriti, da je bil vzorec sodelujočih v raziskavi precej omejen, saj je bil v raziskavo vključen le majhen delež mladih LGBTIQ+, ki prebiva in/ali preživlja svoj čas v Mestni občini Ljubljana. Rezultati raziskave zato ne odražajo vseh potreb v celoti in mnenj celotne populacije mladih LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana. Kljub temu so rezultati še vedno koristni za oblikovanje smernic in za nadaljevanje dialoga o potrebah te skupine.

Preliminarni rezultati raziskave so že bili predstavljeni na strokovnem posvetu konec leta 2024, kjer smo začele_i aktivno uporabljati te ugotovitve za razvoj novih, bolj vključujočih programov in ukrepov. Ti rezultati so bili zelo dobro sprejeti, saj so ponudili konkretne smernice za izboljšanje podpore mladim LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana tako na nivoju mladinskih organizacij in organizacij za mlade kot organizacij LGBTIQ+.

Rezultati nakazujejo, da mlade_i LGBTIQ+ v Mestni občini Ljubljana še vedno izkazujejo potrebe po večji vključenosti v aktivnosti, ki so specifično zasnovane za njihovo identiteto, ter po večji dostopnosti in raznolikosti vsebin, ki jih ponujajo mladinske organizacije, organizacije za mlade in organizacije LGBTIQ+. Kljub temu, da obstoječe organizacije ponujajo različne programe, še vedno obstajajo težave pri dostopnosti, tako v smislu časa kot cene aktivnosti, kot tudi v smislu občutka sprejemanja in varnosti v organiziranih prostorih.

Rezultati kažejo, da je treba za uspešno vključevanje mladih LGBTIQ+ prilagoditi obstoječe programe in vsebine ter aktivno vključiti te mlade v proces oblikovanja mladinskih politik in programov. V tem smislu je raziskava nakazala, da je vključujoč pristop, ki aktivno vključuje mnenja in predloge mladih LGBTIQ+, ključen za uspešen razvoj prihodnjih aktivnosti, ki bodo dejansko ustrezale njihovim potrebam.

Nadaljnji koraki bodo usmerjeni v oblikovanje specifičnih, vključujočih programov, ki bodo temeljili na informacijah iz raziskave, ter v iskanje načinov za izboljšanje dostopnosti obstoječih storitev. Prav tako bomo še naprej delale_i na ozaveščanju o pomenu vključevanja mladih LGBTIQ+ v oblikovanje mladinskih politik in programov ter spodbujale_i sodelovanje mladih pri aktivnostih, ki prispevajo k njihovemu osebnemu in družbenemu razvoju.

Za prihodnost bo ključno tudi redno spremljanje potreb mladih LGBTIQ+ in redno, periodično izvajanje tovrstnih raziskav, saj se interesi in potrebe mladih nenehno spreminjajo. Na osnovi teh raziskav bomo še naprej krepile_i vlogo mladih LGBTIQ+ v vseh strukturah mladinskega sektorja in zagovarjale_i njihovo večjo vključenost v družbeno življenje.

LJUB
ANA
PRIDE

Društvo Parada ponosa 2025
